

Margit Tuokko

"The Music of Judith Weir"

Pohdintaa nykymusiikin harjoitusprosesseista ja esittämisestä säveltäjä Judith Weirin vokaalituotannon valossa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikki, ylempi AMK

Musiikin tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

15.6.2016

Tekijä(t) Otsikko Sivumäärä Aika	Margit Tuokko "The Music of Judith Weir" - Pohdintaa nykymusiikin harjoitusprosesseista ja esittämisestä säveltäjä Judith Weirin vokaalituotannon valossa 43 sivua + 9 liitettä 15.6.2016
Tutkinto	Musiikki , ylempi AMK
Koulutusohjelma	Musiikin tutkinto- ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Musiikkipedagogi, (ylempi AMK)
Ohjaaja(t)	Markus Utrio, MuM
<p>Tässä opinnäytetyössä raportoin ensimmäisissä luvuissa prosessista, jonka lopputuloksena järjestin konsertin otsikolla " The Music of Judith Weir" perjantaina 8.4.2016 Helsingin Konservatorion Konserttitalissa.</p> <p>Konsertin tarkoituksena oli tuoda tunnetuksi säveltäjä Judith Weirin vokaalimusiikkia Suomessa ja suomalaisille laulajille sekä laulupedagogeille ja myös kuoronjohtajille.</p> <p>Pohdin myös lyhyesti klassisen laulajan ja nykymusiikin suhdetta konsertin luoman materiaalin pohjalta. Fenomenografista tutkimusotetta käyttäen sekä erilaisten haastattelumenetelmien myötä vastaan kysymyksiin (1) mitä klasarilaulajat ajattelevat nykymusiikista, (2) kuinka paljon he sitä tekevät sekä (3) mikä on sen esittämisen mielekkyys ja (4)syy. Kerron myös omasta historiastani nykymusiikin parissa.</p> <p>Tutkin myös pedagogisesta näkökulmasta (5) vaatiiko nykymusiikin opettaminen ja opettelu jotain erityistä verrattuna muun klassisen repertuaarin opetteluun, (6) mitä laulajan tulee ottaa huomioon nykymusiikkiteoksen haltuunotossa ja (7) mihin kohtaan Judith Weirin musiikki tässä kohtaa asettuu? Näihin laulupedagogisiin kysymyksiin vastaan konserttini taiteilijoiden lisäksi kolmen jo pitkää uraa tehneen laulajan suulla.</p> <p>Judith Weiriä säveltäjänä ja hänen musiikkiaan analysoin henkilöhaastattelujen, <i>The Guardian</i> - lehden julkaisemien luonnehdintojen sekä muun kirjallisen materiaalin pohjalta.</p> <p>Toivon, että omani ja konsertin muiden taiteilijoiden henkilökohtaiset kokemukset projektissa mukanaolosta voisivat omalta osaltaan olla innostamassa muusikoita ja laulajia tarttumaan nykymusiikkiin sekä ottamaan ohjelmistoonsa myös Judith Weirin teoksia</p>	
Avainsanat	Nykymusiikki, harjoitusprosessit, äänenkäyttö, Judith Weir

Author(s) Title	Margit Tuokko Classical Singer Meets Contemporary Music - Reflection on the Rehearsal Process and Performance of Contemporary Music in Reference to the Vocal Works by Judith Weir
Number of Pages Date	43 pages + 9 appendices 15 June 2016
Degree	Master of Music
Degree Programme	Music Degree
Specialisation option	Music Education
Instructor(s)	Markus Utrio, MMus
<p>In my final project report, I reflect on the process, at the end of which I organized a concert called "The Music of Judith Weir" at the Helsinki Conservatory Hall on 8th April 2016. I was one of the soloists in the concert. The purpose of the concert was to make the vocal compositions by Judith Weir better known in Finland. I also hoped that as a result of the concert, more Finnish singers and choral conductors would include the music of Judith Weir in their repertoire.</p> <p>In the end of my report, I briefly discuss the relationship between a classical singer and contemporary music. By using a phenomenographic approach and different kinds of interview techniques, I try to answer questions such as (1) what classical singers think about contemporary music (2) how much they sing it and (3) whether they feel comfortable singing it and (4) why they perform it. I also describe my own relationship and history with contemporary vocal music.</p> <p>I also study the pedagogical aspects, such as (5) what special skills and knowledge are required when teaching and studying contemporary music? (6) what the singer needs to take into consideration when studying contemporary compositions and (7) where we can place Judith Weir's music in the field of contemporary vocal music. I have searched answers to these questions by interviewing three singers, who has made a long career in teaching and performing.</p> <p>I analyze Judith Weir as a composer and report on the interview she gave me, feature articles from The Guardian magazine and relevant literature.</p> <p>I hope that the example we gave in the concert and the artists' personal experiences of Judith Weir's music will encourage as many people as possible to get to know contemporary music and to include Weir's music in their repertoire.</p>	
Keywords	Contemporary Music, Judith Weir, Voice Control, Training

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Judith Weir - nykysäveltäjän muotokuva	3
2.1	8.4.2016 pidetyn konsertin teokset	6
2.1.1	Natural History (1998)	6
2.1.2	The Songs from the Exotic(1987)	10
2.1.3	Blackbirds and Thrushes (2008)	13
2.1.4	King Harald´s Saga (1979)	15
2.1.5	Scotch Minstrelsy (1982)	17
2.1.6	Really? (2002)	19
2.1.7	a blue true dream of sky (2003)	21
2.1.8	Säveltäjä Judith Weirin ajatuksia konsertin jälkeen	23
3	Opinnäytekonsertin käytännön organisointi	23
3.1	Konserttiteokset ja niiden hankinta sekä muusikoiden värväys	23
3.2	.Käytännön järjestelyt	24
3.2.1	Konserttitilat ja niiden varaus, väliaikatarjoilut	24
3.2.2	.Meeting the composer - tapahtuman organisointi	24
3.2.3	Classic Radio, Rondo Classic, muu lehdistötiedotus	25
3.2.4	Käsiohjelmat	25
3.3	Rahoitus	26
3.3.1	Mesenaatti.me	26
3.3.2	Kuinka toimittiin	27
4	Inspiroiva nykymusiikki	28
4.1	Nykymusiikki laulajan repertuaarissa	29
4.2	Nykysäveltäjiä, joiden musiikkia esitän	30
4.3	Nykymusiikin aiheista	32
4.4	Nykymusiikin esittämisen haasteet yleisön kannalta	34
5	Nykymusiikin äänelliset ja pedagogiset haasteet laulajalle	35
5.1	Harjoitusprosessista yleisesti	35
5.2	Laulutekniset haasteet	36
5.3	Äänenhuolto nykymusiikkia harjoitettaessa	37
6	Pohdinta	38

Liitteet

Liite 1. Konserttijuliste

Liite 2. . Käsiohjelma: *The Music of Judith Weir* 8.4.2016

Liite 3. Artisopimus konsertin DVD-tallenteesta

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön alkuosassa raportoin konsertista "The Music of Judith Weir", jonka järjestin perjantaina 8.4.2016 Helsingin Konservatorion konserttisalissa . Brittisäveltäjä Judith Weirin musiikki on tunnettua ja tunnustettua Iso- Britanniassa , Keski-Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Järjestämäni konsertin myötä halusin esitellä säveltäjän vokaalituotantoa suomalaiselle yleisölle sekä laulajakollegoille. Oman laulajanurani aikana Judith Weirin säveltämä teos "King Harald's Saga" on ollut merkittävässä roolissa. Tämän teoksen kautta tutustuin myös henkilökohtaisesti säveltäjä Judith Weiriin .

Luvussa kaksi valotan säveltäjän persoonaa ja musiikillista ajatusmaailmaa hänestä tekemäni haastattelun sekä konsertin aikaan tehtyjen Classic Radion haastattelujen pohjalta. Lisäksi käyn läpi konserttikappaleet konsertissa esiintyneiden taiteilijoiden kokemuksena.

Fenomenografista tutkimusotetta sekä erilaisia haastattelumenetelmiä käyttäen tutkin työni neljännessä ja viidennessä luvussa klassisen laulajan ja nykymusiikin suhdetta. (1)Miksi laulaja haluaa esittää nykymusiikkia, (2)miten hän sitä harjoittelee (3) mitä mahdollisia erityisvaatimuksia nykymusiikin harjoittelu ja esittäminen laulajalta vaatii?. Näihin kysymyksiin etsin opinnäytetyöni neljännessä luvussa vastauksia. Omien sekä muiden konsertissani esiintyneiden taiteilijoiden lisäksi annan tilaa kolmen pitkää uraa tehneen laulajan ajatuksille nykymusiikin esittämisestä ja siihen liittyvistä haasteista heidän näkökulmastaan. Luku viisi tuo esille nykymusiikin pedagogisia haasteita. Lauluteknisten näkökulmien laajentamiseksi olen haastattelujen lisäksi käyttänyt lähteenä Kai Kallastun YAMK-opinnäytetyötä vuodelta 2010 : "Sopraano nykymusiikissa : Äänenkäytön mahdollisuuksien sekä vokaalimusiikin notaation ratkaisuja Sohrab Udumanin teoksessa "Cassandra" ja Jürg Wyttenbachin teoksessa "Encore!".

Toiminnallinen opinnäytetyö mahdollisti pitkäaikaisen haaveeni toteuttamisen Judith Weirin musiikille omistetusta konsertista. Toivon tämän opinnäytetyökokonaisuuden myötä voivani omalta osaltani vaikuttaa siihen, että useammat laulajat sekä kuoroissa että muuten, löytäisivät Judith Weirin musiikin osaksi omaa repertuaariaan. Lisäksi ha-

luan rohkaista jokaista, jolle laulu on intohimona, joko ammattina tai rakkaana harrastuksena, astumaan rohkeasti nykymusiikin maailmaan. Toivoisin myös jokaisen intohimoisen laulajan miettivän omaa instrumenttiaan ja kokeilevan sen rajoja avoimin mielin. Taiteilijana olen jatkuvasti matkalla, jossa eteenpäin mennessä ohitan eri etappeja; matka kuitenkin jatkuu koko elämän. Aina voi oppia jotain uutta ja koko ajan voin kertoa kuulijoilleni, missä olen menossa.

Soiva Ensemble tutustuttaa sinut 40 muusikon voimalla musiikkiin, jota harvoin kuulee Suomessa. Britannian kuningashuoneen hovisäveltäjä on itse myös paikalla

Judith Weir

Metropolian opinnäyteteknisen esittävien esitysten ohjelmassa esiintyvät Margit Tuokko, Jutta Holmberg, Ulla Raisio, Jarmo Lehtola, Jukka-Pekka Mitjonen, Joel Papinoja, Ilkka Teerijoki, Sari Aalto, Saija Lahtinen, Qoro Quando johtajanaan Jori Männistö, Sonja Leván

Pe 8.4.2016, klo 19:00 Helsingin Konservatorion konserttisali, Ruoholahdentori 6

Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

Kuvio 1. Ensimmäinen versio konserttimainoksesta

Kuvio 2. Judith Weir Helsingissä 8.4.2016

Kuva: Kauko Niemi

2 Judith Weir - nykysäveltäjän muotokuva

Vuonna 1954 syntynyt säveltäjä Judith Weir syntyi Skotlannissa, mutta kasvoi aikuiseksi Lontoossa. Nuorena oboistina hän aloitti jo kouluaikoinaan sävellyksen opiskelun John Tavenerin johdolla (www.judithweir.com). Hän opiskeli nuorena sävellystä mm. Robin Hollowayn sekä Gunther Schullerin johdolla. Valmistuttuaan Cambridgen yliopistosta hän vietti useita vuosia opettajana Etelä Englannissa sekä Skotlannissa, Glasgown yliopistossa.

Näihin aikoihin syntyivät oopperat *King Harald's Saga*, (Kuningas Haraldin tarina), *The Black Spider* (Musta Hämähäkki), *A Night at the Chinese Opera* (Yö kiinalaisessa oopperassa), *The Vanishing Bridgeroom* (Katoava bridgehuone) sekä *Blond Eckbert*, (Vaa-lea Eckbert), joita kaikkia on esitetty Keski-Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Viimeisin Weirin ooppera *Miss Fortune* (Onnetar) kantaesitettiin kesällä 2011 Bregenzin oopperafestiivaaleilla Itävallassa.

Judith Weirin tähänastinen mittava elämäntyö sisältää pitkälti toistasataa sävellystyötä kamarimusiikista sinfonioihin, laulusarjoja ja paljon muuta. Hänen sävellyksiään on esitetty useaan otteeseen esimerkiksi Proms - festivaaleilla Lontoossa.(www.judithweir.com) Uransa aikana hän on toiminut sävellyksen professorina Harvardin yliopistossa Yhdysvalloissa sekä Princetonin ja Cardiffin yliopistoissa Iso-Britanniassa. (www.judithweir.com)

Judith Weir toimii tällä hetkellä mm. Britannian kuningashuoneen hovisäveltäjänä, englanniksi *The Master of Queen's Music*. Hän on myös toiminut BBC- Singers- kuoron nimikkosäveltäjänä vuoden 2015 alusta alkaen.

Hovisäveltäjän titteli hänelle myönnettiin vuonna 2014 ja se on voimassa 10 vuotta, vuoteen 2024. Judith Weir on ensimmäinen tämän tittelin saanut nainen, jolle nimitys on annettu noin 400 vuoden aikana, jolloin tehtävä on ollut olemassa. Nimityksen aikoihin keväällä 2014 hänestä kirjoitettiin The Guardian - lehdessä useita artikkeleita, joissa hänen musiikkinsa kerrotaan mm. saaneen "korvinkuultavia" vaikutteita Britteniltä, Bartokilta, Janácêkilta ja Stravinskilta, jonka Weir " kääntää musiikkiinsa saaden sen kuulostamaan ainutlaatuiselta ja erilaiselta, omalta itseltään." (The Guardian,Tilden, Imoge, 3.6.2014) Toimittaja Imogen Tilden kirjoittaa: "Puhuupa kenen tahansa muusikon, kollegan tai ystävän kanssa hänestä, samat luonnehdinnat pulpahtavat esiin: Rehellisyys, äly, huomaavaisuus, säteily, anteliaisuus, selkeys." Euroopan suurimman taidekeskuksen johtaja Gillian Moore luonnehtii Judith Weiriä samassa artikkelissa: "Hän ei ole luonnostaan julkinen persoona, mutta kaikki, mitä hän sanoo, on huomioon otettavaa ja arvokasta. (The Guardian, Tilden, Imoge 3.6.2014)

Haastattelin säveltäjä Judith Weiriä Lontoossa hänen kotonaan maanantaina 29.2.2016. Olin laatinut hänelle kysymyksiä silmälläpitäen konsertissamme esitettäviä kappaleita sekä yleisesti siitä, miten hän säveltäjänä työskentelee.

Olin etenkin kiinnostunut siitä, miten hän löytää tekstit vokaaliteoksiinsa. Säveltäjä kerroikin, että hän oli jo nuoruudessaan löytänyt häntä inspiroivia tarinoita *Penguin Books* kustantamon kirjasarjasta *Penguin Classics*, missä julkaistiin eri maiden kansalliskertomuksia, vrt.*Kalevala*. Kirjasarjassa julkaistiin eri maiden vanhoja klassikkoja yksinkertaisina käänöksinä; "havaitsin eräässä vaiheessa, että kirjasarjan tekstimuoto sopi hyvin säveltämiseen". (Weir, Judith, 29.2.2016) Tätä kautta löytyi mm. kirjallinen tausta

King Harald's Saga an, jonka pohjalta oopperan libretto on säveltäjän kynässä muotoutunut.

Weiriä kiinnostivat vanhat klassikot siksikin, että hän löysi niistä aikaa kestäviä asioita, asioita, joita nykyihminenkin pohtii. Esimerkkinä King Haraldista hän toteaa: " sehän voitaisiin esittää joka sodan jälkeen mitä on käyty ja käydään. Kun valitsen tekstejä, vanhojakin, valitsen ne siksi, että niillä on jokin sanoma myös tähän päivään.

Nykyään Weir lukee enimmäkseen uutta runoutta ja saa siitä lähteitä ja inspiraatiota sävellystyöhönsä. Hän kokee tavattoman tärkeäksi olla säveltäjänä kiinnostunut eri kielistä ja eri maiden kirjallisuudesta, jotta voisi säveltää laulajille kiinnostavaa musiikkia. Hän pyrkii myös tutustumaan aktiivisesti uusiin kieliin.

Royal Opera Housen haastattelussa 2012 Petrow Trelawny tivaa säveltäjältä syytä siihen, miksi hän itse kirjoittaa libretot oopperoihinsa. Säveltäjä kertoo, kuinka hän aiheen tietäessään lähtee pyörittämään ajatuksiaan aiheen ympärille ja niihin alkaa muotoutua jo sävelkudosta ja hän alkaa jo mielessään rakentaa kohtauksia ja niiden tekstejä, joten libretistin voisi olla vaikeata "hypätä kyytiin" enää siinä vaiheessa. Vuosien aikana tästä prosessista on jo muotoutunut hänelle sävellysmetodi. (Royal Opera House, Judith Weir and Petrow Trelawny)

Karkauspäivän haastattelussani hän vahvistaa vielä, kuinka hän kokee erittäin haasteelliseksi hänelle lähetettyjen pitkien tekstien käsittelyä; sävellysprosessin käynnistyessä tulee tarve tiivistää ja karsia tekstiä sen mukaan, mitkä osat tekstistä häntä puhuttelevat. "Minulla on tapana valita tekstejä, jotka puhuttelevat minua, jotka koskettavat jollain tasolla. Olen kirjoittanut paljon sodasta, kuten King Haraldissa ja säveltämällä näitä tekstejä yritän ymmärtää näitä ihmisiä, miksi he tekevät niin kuin tekevät".(Judith Weir 29.2.2016)

Classic Radion haastattelussa 8.4.2016 Judith Weir kertoo Aarno Cronvallille saaneensa säveltäjänä vahvoja vaikutteita musiikilleen lapsuuden ajan Skotlannista , erityisesti sen kansanmusiikista. Hän on perehtynyt myös Englannin kansanmusiikkiin ja laajentanut perehtymistään vuosien aikana myös moniin muihin maihin. "Kansanmusiikista olen ammentanut paljon omaan sävellystyöhöni." (Linkki kuunneltu 22.5.2016, <https://soundcloud.com/radioclassicfi/hovisaveltaja-judith-weir-classicin-jututettavana>)

Konsertissa 8.4.2016 esitetyissä vokaaliteoksissa oli myös paljon vaikutteita kansanmuusiikista, josta kerrotaan seuraavissa alaluvuissa.

2.1 8.4.2016 pidetyn konsertin teokset

Seuraavissa alaluvuissa haluan tehdä pientä läpileikkausta "The Music of Judith Weir"-konsertin teoksista. Säveltäjä Judith Weirin kotisivuilla olevassa teosluettelossa säveltäjä on kirjoittanut jo valmiiksi ajatuksiaan sävellyksistään, mikä on suuri etu verrattuna siihen, ettemme aina tiedä, mitä säveltäjä on loppujen lopuksi tarkoittanut. Lisäksi pystyin täydentämään tietoja haastattelujen ja lehtiartikkeleiden pohjalta.

Kun valitsin teoksia konserttiin, halusin ehdottomasti tuoda konserttiin erilaisille äänityypeille sävellettyä musiikkia sekä esimerkin myös Judith Weirin kuorotuotannosta. Teoksia valitessani minulla oli jo mielikuva, kenelle ehdottaisin teoksia esitettäväksi. Onnekseni kaikki heistä myös suostuivat tulemaan mukaan, kun sitä heiltä kysyin.

2.1.1 Natural History (1998)

Konsertin ensimmäisenä teoksena esitin Judith Weirin orkesterilaulusarjasta *Natural History* osan 2. *Singer*. Sain teoksesta pianopartituurin haltuuni jo vuonna 2002 säveltäjältä itseltään. *Natural History* -laulusarja sisältää neljä laulua, joiden alkuperäiset tekstit ovat peräisin taolaisesta klassikkotekstien kokoelmasta, Chuang -Tzun teksteistä neljänneltä, kolmannelta ja toiselta vuosisadalta ennen ajanlaskumme alkua. Weir on säveltänyt runot englanniksi A.C. Grahamin tekemistä käännöksien pohjalta.

18

2. Singer
♩ 66

mp
When Tzeng Tzu lived, his gown was

pp
(pp sempre)

pp

torn, his face was blotched, his

Kuvio 3. Nuottiesimerkki Judit Weir: Singer

Säveltäjä kertoo esittelytekstissä olleensa kiinnostunut kiinalaisista filosofiankirjoituksista jo teini-ikäisenä. "Natural History - teokseen valitsemani runot edustavat juuri sitä, mitä tässä kirjallisuudessa eniten arvostan. Ne ovat tiiviitä, selkeitä, valoisia ja niissä on kätkeytyä viisautta." (www.judithweir.com)

Natural History -laulusarjan teksteissä Weir halusi löytää sanat, missä tarinankerronta ja vuolas laulu voisivat toteutua samalla kertaa. Suuri orkesteri tarjoaa tehosteena luonnonmukaisen maiseman näille tarinoille. (Music Sales Classical, Judith Weir)

Sopraano Anu Komsu kantaesitti laulusarjan orkesterin säestyksellä ensimmäistä kertaa Suomessa Turun Aboa - festivaaleilla 15.3.2002. Tämän jälkeen hän esitti vielä saman teoksen Glasgowssa vuonna 2006. (www.judithweir.com))

Hän muistelee teoksen opettelu prosessia ja kertoo:

" Monesti, kun saan partituurin, niin pystyn lukemaan sitä heti ja mielestäni tämä teos, Natural History ,on siinä mielessä kuultuna parempi, kuin nähtynä." Tällä Komsu tarkoittaa, että nuotti ei ennen kuulemista tuntunut niin mielenkiintoiselta, kuin sitten orkesterin kanssa esitettäessä. Oman sopraanoinstrumenttinsa kannalta hän muistelee olleensa hieman huolissaan, miten paljon keskialalla liikkuvat sävelkorkeudet mahtavat orkesterin läpi kuulua. " Huomasin partituurista, että tietyt soittimet koko ajan tuplaavat stemmaani , mutta sitten aina viimeistään konsertissa on mennyt ihan hienosti; kyse on juuri siitä, miten orkesteri sitten soittaa nämä tuplaukset ja miten ne on tuplattu orkesteripartituuriin. Erityisen hieno oli muistini mukaan tämä numero 2, Singer." (Komsu Anu 28.1.2016)

Komsu pitää Weiriä tyylinsä löytäneenä romantikkona, jossa hän kuulee tämän teoksen orkestroinnissa vaikutteita Britteniltä, "mikä ei ole ollenkaan huono asia". "Oman sävellystylin löytäminen on jo kova saavutus." (Komsu Anu 28.1.2016) Yleisön kannalta teos on Komsun mielestä miellyttävää ja helpotajuisia nykymusiikkia.

Kuvio 4.

Judith Weir: Natural History, osa 2. Singer Joel Papinoja, Margit Tuokko Kuva: Kauko Nlemi

Oma kokemukseni *Singer*- kappaleen harjoitusprosessista oli vähintäänkin haastava. Teoksen rytmiset käänneet ja sävelkorkeus tekivät prosessista mieleenpainuvan. Oli kuitenkin huikeaa huomata, kuinka teknisesti haasteelliset kohdat alkoivat harjoitusten myötä sujua ja tuntua jopa mukavilta laulaa. Pianisti Joel Papinojan tehtävänä oli hoitaa "koko orkesteri", jonka Judith Weir oli Papinojan mukaan onnistunut kuitenkin hienosti siirtämään pianolle. Teoksen virtuoosisuus ja mahtipontisuus sopivat mielestäni täydellisesti konserttimme aloitusnumeroksi.

25

60

-tion, to find perfec-tion, the calcu

-lations of the heart, for-get forget

Kuvio 5. Nuottiesimerkki: Judith Weir, Natural History, osa 2.Singer

2.1.2 The Songs from the Exotic(1987)

Laulusarja *The Songs from the Exotic* on sävelletty vuonna 1987, säveltäjän ollessa 34-vuotias. Judith Weir luonnehtii laulusarjaansa seuraavasti: "The Songs from the Exotic/ Lauluja vierailta mailta, on saanut innoituksensa Serbian, Espanjan ja Skotlannin kansankielisestä perinteestä. Jokaisen neljän laulun tekstien lähteenä ovat kansanlaulut, mutta musiikki on kokonaan uutta." (www.judithweir.com)

Konsertissa 8.4.2016 sarjan esitti mezzosopraano Jutta Holmberg.

Kuvio 6. Judith Weir: The Songs from the Exotic, Jutta Holmberg, Joel Papinoja 8.4.2016
Kuva: Kauko Niemi

Holmberg luonnehtii Judith Weirin musiikkia piilovaikeaksi; pienet rytmiset muutokset siellä täällä tekevät siitä haasteellista. Samalla rytmi on luonnollisella tavalla sidoksissa tekstiin. Holmberg kiittää säveltäjää hänen osaavan tuoda pianotekstuurissa hyvin esiin laulujen tunnelmaa. Lauluissa soi myös hyvä huumori, josta hän on nauttinut sekä tarvittaessa syvä vakavuus. "Teos, jonka esitin, on varsin laulajaystävällistä: kauniita, selkeitä fraaseja, joissa ääntään voi kuljettaa." (Holmberg, Jutta, 2.5.2016)

for Jo, affettuosamente!

SONGS FROM THE EXOTIC

Judith Weir

1. SEVDALINO, MY LITTLE ONE

(A Serbian folk-song)

mp molto legato
Sev - da - li - no, my lit - tle

mp molto legato

poco rit.
Una corda sempre

5
one, are you still at home, my —

Kuvio 7. *The Songs from the Exotic* - laulusarja on edelleen yksi Judith Weirin esitetyimmistä.
(Music Sales Classical, Judith Weir)

2.1.3 Blackbirds and Thrushes (2008)

Juha-Pekka Mitjonen esitti konsertissa laulun Blackbirds and Thrushes , sanatarkka suomenos Mustarastaat ja rastaat. Mitjonen kertoo kokemuksestaan :

"Oma kokemukseni kappaleesta oli ensin, että se asuu tessituuraltaan ,tarkoittaa sävelkorkeudeltaan, aika matalalla. Sehän on sävelletty bassobaritonille. Kuitenkin pystyin suhteellisen rennosti laulamaan koko kappaleen, koska minulla on baritoniksi hyvät aläänet eikä matalin ääni ollut kuin As." Haasteelliseksi laulun opettelussa teki Mitjosen mielestä kappaleen polyrytmisen jakso, jossa piano ja laulu menevät eri rytmeissä. Hän kuitenkin kokee oppineensa senkin suhteellisen nopeasti. Haasteellisin laulufraasin lähtö oli se kohta, jossa "piano rupeaa nakuttamaan neljäsosia ja aksentit menevät siinä musiikin iskuja vastaan. Siinä oikean lähtöajan löytäminen vaati harjoittelua." Kokonaisuutena Mitjonen piti kappaletta varsin laulullisena ja melodisena, mitä ei hänen mielestään ns. nykymusiikista aina voi sanoa." Pidän kappaleesta, mikä teki se harjoittelemisesta ja esittämisestä mieluisaa. Voisin kuvitella esittäväni kappaletta joskus uudelleenkin, mikäli sopiva tilaisuus tulisi."

(Mitjonen , Juha-Pekka, 18.5.2016)

Kuvio 8. Judith Weir: Blackbirds and Thrushes, Joel Papinoja, Juha-Pekka Mitjonen

Blackbirds and Thrushes -kappale on myöskin alun perin varsin tunnettu kansanlaulu, jonka teksti on Judith Weirin käsissä saanut uuden sävellyksen.

BLACKBIRDS AND THRUSHES

for bass-baritone and piano
(2008)

BLACKBIRDS AND THRUSHES

words adapted from an English folk song

As I was a-walking
for my recreation
as down by the gardens
I silently strayed
I heard a young maid
making great lamentation,
crying,
Jimmy will be slain in the wars I'm afraid.

When Jimmy returned
with a flag on his coffin,
they laid his poor body
all dead in his grave;
she cried, I'm forsaken,
my poor heart has broken,
would that he had never left his fair maid.

The blackbirds and thrushes
sang in the green bushes,
the wood-doves and larks
seemed to mourn for the maid;
and this is the song
that they sang all around her,
they sang:
Jimmy will be slain in the wars I'm afraid.

The blackbirds and thrushes
sang in the green bushes,
the wood-doves and larks
seemed to mourn for her:
"O would that he had never left!
would that he had never left..."

Kuvio 9. Judith Weir: Blackbirds and Thrushes, kansi ja s.3

The image displays a musical score for the piece 'Blackbirds and Thrushes' by Judith Weir. It is divided into two systems. The first system, starting at measure 20, features a vocal line in bass clef with lyrics: 'Jim-my will be slain in the wars I'm a - fraid.' The piano accompaniment is in bass clef, with dynamics *mp*, *mf*, and *mp*. The second system, starting at measure 24, features a vocal line in bass clef with lyrics: 'The black-birds and thru - shes sang in the green bu - shes,'. The piano accompaniment is in treble clef, with dynamics *mf* and *mp*. The score includes various musical notations such as slurs, dynamics, and articulation marks like *8va* and *loco*.

2.1.4 King Harald's Saga (1979)

for Jane Manning (1979)

KING HARALD'S SAGA

Act 1

Spoken:*

King Harald's Saga, act one. It is the year 1066. In the royal palace at Oslo, King Harald of Norway recounts his previous triumphs on the field of battle. To a fanfare of trumpets, Earl Tostig arrives from England. Tostig is a traitor. He persuades King Harald to invade England.

Fervent, freely. $\text{♩} = 69$

Harald

f sempre

I, Ha—rald, by the grace of

of all the north—ern lands, migh—tiest wa—rior that e—ver donned a

* To be spoken normally, at moderate pace and with an even delivery, [as on a radio announcement]

Kuvio 10. Nuotti King Harald's Saga

Judith Weirin ensimmäinen ooppera, *King Harald's Saga*, (sopraanolle a cappella, sopraano esittää 8 roolia), oli hänen ensimmäinen julkaistu vokaalisävellyksensä. (Weir, Judith, 29.2.2016) Teos on sävelletty sopraano Jane Manningille hänen tilauksestaan ja se kantaesitettiin 17.5.1979.

Judit Weir kertoo tämän vain kymmenen minuuttia kestävän teoksensa synnystä: "Halusin antaa sopraanolle hieman enemmän pohtimista, kuin mitä "normaalissa" oopperassa, kun solisti tekee vain yhtä hahmoa. Tässä teoksessa joutuu todella miettimään, miten erottaa eri hahmot omiksi persoonikseen." (Lynch, Kelly Fiona, sivu 5)

Weir kertoo saaneensa inspiraation *King Harald's Sagan* säveltämiseen Verdin ja Wagnerin suurista oopperoista. Partituurin ensimmäisellä sivulla lukeekin: "Grand opera in three acts for unaccompanied solo soprano". (Lynch, Kelly Fiona, sivu 3)

Weirin itsensä muokkaama libretto pohjautuu Snorri Sturlusonin (1179-1241), islantilaisen historioitsijan ja runoilijan kokoelmaan *Heimskringla*, joka kertoo Norjan kuninkaiden

historian. Oopperassa on kolme näytöstä, jokainen näytös sisältää aarioita, kuorokoh-
tauksia sekä duettoja. Kunkin näytöksen alussa kerrotaan puhuen, kuin radiokuunnel-
massa, mitä seuraavassa näytöksessä tulee tapahtumaan.

Itse löysin teoksen Sibelius - Akatemian kirjastosta vuonna 1998 ja ihastuin siihen heti:
Sopraano yksin lavalla, esittäen 8 roolia, ilman säestystä! Ensimmäistä kertaa esitin te-
oksen Kallio-Kuninkaalan -festivaalissa vuonna 2001. Seuraavalla kerralla pääsinkin
esittämään sen itse säveltäjälle yksityisesti Turun Konservatorion konserttisalissa ke-
väällä 2002, kun Weir vieraili Suomessa. Vuosina 2003- 04 esitin teosta Suomen Kan-
sallisoopperan lämpiössä osana yleisökasvatustyötä yhteensä 14 kertaa erilaisille kou-
lulaisryhmille.

Halusin teoksen ehdottomasti mukaan opinnäytetekonserttiini. Teos on edelleen Weirin
eniten esitetty koko maailmassa ja sitä esitetään eri puolilla Eurooppaa joka vuosi.
(www.judithweir.com) Myös Jane Manning esittää sitä edelleen, viimeksi tänä vuonna,
vaikka laulajalla on ikää jo 78 vuotta! (Weir 29.2.2016) Harjoitellessani sitä taas uudes-
taan, huomasin teoksen säilyneen aika hyvin muistissa, vaikka edellisistä esityksistä oli
aikaa jo yli 10 vuotta. Olen teoksesta edelleen innostunut ja on upeaa huomata, kuinka
tulkinta saa lisää syvyyttä vuosien varrella. Tämä ooppera myös sopii äänelleni hyvin ,
koen, että saan itsestäni tosiaan paljon irti eri hahmoja laulaessani.

Kuvio 11. Judith Weir King Harald's Saga, Margit Tuokko 8.4.2016
Kuva: Kauko Niemi

2.1.5 Scotch Minstrelsy (1982)

Tenori Jarno Lehtola esitti *The Music of Judith Weir* - konsertissa 8.4.2016 laulusarjan Scotch Minstrelsy. Lehtola kertoo inspiroituneensa Weirin musiikista harjoitusprosessin aikana ja pitävänsä erittäin tärkeänä, että tällainen kansainvälisesti arvostettu säveltäjä tuodaan julkisuuteen Suomessa, missä hänen musiikkinsa ei vielä ole tunnettua. Lehtola kokee laulusarjan tehneen äänelleen oikeutta, sitä oli erittäin mielekästä ja palkitsevaa harjoitella ja esittää.

Kuvio 12. Judith Weir: Scotch Minstrelsy, Sonja Leván, Jarno Lehtola 8.4.2016
Kuva: Kauko Niemi

Pianistina tässä teoksessa oli Sonja Leván, 21-vuotias Sibelius - Akatemian oppilas. Sonjan mielestä Judith Weirin musiikki on moniulotteista; tuntui, että harjoitusprosessin aikana musiikista löytyi koko ajan uusia ulottuvuuksia. "Aluksi teokseen oli haastavaa päästä sisälle, mutta uusien oivallusten myötä aloin pitää musiikista todella paljon."

Leván kokee, että Weirin musiikissa oleellisessa osassa ovat musiikin ja tekstien tunnelma. Haastetta toivat harmoniat, jotka edustivat vuorotellen atonaalista ja tonaalista musiikkia. Musiikin harjoittelun alussa Leván keskittyikin vahvasti harmonioiden kuunteleluun sekä laulu - ja pianostemman välisten yhteyksien etsimiseen. Myös rytmielementit toivat haastetta. Laulu - ja pianostemmoista oli pyrittävä luomaan yhtenäinen kudos sekä rytmien että harmonioiden näkökulmasta.

"Oli hauska huomata, kuinka suhteellisen lyhytkestoiseen laulusarjaan sai kulumaan näin paljon aikaa. Silti jäi tunne, että olemme vasta alussa teoksen kanssa, ja teos tarvitsee ehdottomasti lisää esityskertoja. Konserttiprojekti oli ehdottomasti oman keväni kohokohtia ja teoksen harjoitteluprosessi oli erittäin antoisa ja opettavainen!" , kertoo Sonja Leván. (Leván, Sonja 22.5.2016)

The musical score is presented in three systems. The first system shows a vocal line with dynamics *f*, *mp subito*, and *p*, and a piano accompaniment with dynamics *mp* and *mf*. The second system continues the vocal line with dynamics *mf* and *f*, and the piano accompaniment with dynamics *mf* and *mp*. The third system features the vocal line with lyrics "They thee - kit it o - ver with ra - shes" and dynamics *p*, and the piano accompaniment with dynamics *p* and "sempre tenuto". The score includes various musical notations such as slurs, ties, and fingerings.

Kuvio 13. Judith Weir : Scotch Minstrelsy, Bessie Bell and Mary Gray, s.5.

2.1.6 Really? (2002)

Really? on teos, mikä alunperin on kirjoitettu sopraanolle, klarinetille, alttoviululle sekä harpulle. Teos sisältää kolme laulua, teksteinä tunnettuja kansantarinoita: ensimmäisen laulun tarinan *Incidents of Traffic*, *Tapahtumia liikenteessä*, on kirjoittanut saksalainen runoilija Johann Peter Hebel (1760-1826), tekstin on englanniksi kääntänyt John Hibbert. Toinen ja kolmas tarina on kerrottu Grimmin saduissa; *The Expansion of Porridge*, *Lopunton puuro*, sekä *What is Eternity? Mitä on iäisyys?*.

Pyysin laulusolistiksi tälle laulusarjalle mezzosopraano Ulla Raiskion. Raiskio kertoo: "Mikä on minusta tässä *Really?* -teoksessa on ollut hauskaa, on se, että Weir selkeästi tykkää leikkiä rytmeillä. Se on minusta ihanaa. Ensimmäinen pelkkä puhekappale on hirveän hauska ja sitä on ollut hauska tehdä." (Raiskio, Ulla, 12.2.2016)

The image shows a musical score for the piece 'Really?' by Judith Weir. It consists of two systems of music. The first system (measures 15-16) features a Soprano (S.) line with lyrics: "sat on the don - key and rode for a lit - tle while... Now a". Below the vocal line are two instrumental staves: Violin (Vla.) and Clarinet (Cl.). The second system (measures 17-18) features the Soprano (S.) line with lyrics: "third pas - ser - by — came up and said: 'What non - sense is this?'". Below the vocal line are the Violin (Vla.) and Clarinet (Cl.) staves. The score includes various musical notations such as triplets, dynamics (mf, p, f, mp, pp), and articulation marks.

Kuvio 14. Judith Weir: Really Incidents in Trafic; text, J.P.Hebel

Tiesin, että Ulla Raiskio on erittäin kokenut uuden musiikin esittäjä ja hän vahvistikin tätä kertomalla, kuinka jo lapsuudessaan laulaessaan Kajaanissa koulun kuorossa, perkussionisti Tim Ferchen oli säveltänyt heidän kuorolleen "hoketusmusiikkia", joka

sisälsi taputuksia ym. Niinpä tämä Weirin teoksen partituuri ei hänelle tuottanut lukiessa sen suurempaa päänvaivaa.

Ainoa haasteena teoksessa hän koki eri nuottiavaimille kirjoitetut soittimet joiden kanssa oli haasteellista laulaa omaan stemmaansa. "Tekstit ovat hienoja, varsinkin tämä Kiehu, pata kiehu, joka on minulle jo lapsuudesta tärkeä satu.. Judith Weir säveltää melodista musiikkia, vaikkei se ole normaaliharmonista musiikkia. Viimeinen kappale on ihan laulua, isoja kaarroksia, saa tehdä fraaseja ja nauttia siitä fraasien rakentamisesta.

Kuvio 15. Judith Weir: Really Incidents in Trafic Sari Aalto,alttoviulu, Ilkka Teerijoki,klarineti, Saija Lahtinen,harppu, Ulla Raiskio, mezzosopraano Kuva: Kauko Niemi

Musiikkia pystyy laulamaan, koska se on kirjoitettu linjakkaaksi, ettei tarvitse ääriäänä etsiä". Raiskio pitää Weirin musiikkia mielenkiintoisena ja tarpeeksi vaikeana, muttei liian vaikeana. "Se on haastavaa korville ,älylle ja mielenkiinnolle; sellainenkin ihminen, joka ei ole muusikko, voi mielestäni ehdottomasti saada Weirin musiikista elämyksiä." (Raiskio, Ulla, 12.2.2016)

2.1.7 a blue true dream of sky (2003)

43

solo S.
— of all no-thing-hu - man mere-ly be-ing, hu - man mere - ly be-ing doubt

solo A.
—

S.
unis. hu - man mere-ly be-ing, hu - man mere - ly be-ing doubt

A.
— no-thing-hu - man mere-ly be-ing, hu - man mere - ly be-ing doubt

T.
— of all no-thing-hu - man mere - ly — be - ing—

B.
— of all no-thing-hu - man mere - ly — be - ing—

Kuvio 16. Nuottiesimerkki.

Olen toiminut viimeisten vuosien aikana kolmen kuoron laulupedagogina ja kun huomasin, että Judith Weir on säveltänyt runsaasti kuoromusiikkia, halusin ehdottomasti konserttiin mukaan edes yhden kuoroteoksen, onhan kuoromusiikki mitä suurimmassa määrin myös vokaalimusiikkia. Kuunneltuani useita kappaleita päädyin valitsemaan kappaleen *a blue true dream of sky*, e.e.cummingsin runoon, joka on saanut kantaesityksensä 14.3.2004 Minneapolisisissa Yhdysvalloissa. (e.e.cummings ei yleisesti käyttänyt isoja kirjaimia teksteissään, ja siksi kirjoitan hänen teoksensa ja nimensä tässä pienillä kirjaimilla). Teos oli myös siitä mielenkiintoinen, että se sisälsi kuoron lisäksi myös sopraanon soolo-osuuden sekä duo-soolo-osuuden kahdelle kuoron altolle.

Kuunnellessani sävellystä tuli kolmesta kuorosta ehdottomasti eniten mieleen Qoro Quando - kuoron sointi, jolle ehdotin sitten mukaantuloa tähän konserttiin.

Ilokseni Qoro Quando suostui lähtemään harjoittamaan ja esittämään teosta ja talven aikana harjoittelimme teosta useaan otteeseen. Esitys sujui menestyksekkäästi. Seuraavassa kuorolaisten mielipiteitä Judith Weirin sävellyksestä ja harjoitusprosessista:

"Aluksi tempoa oli hankala hahmottaa, mutta pikkuhiljaa se alkoi sujua"
"uusi kokemus laulaa solistin kanssa" "jännittävä, haastava, uudenlainen ja mukava prosessi"
"kuorolle uusi asia oli, että fraaseja pitää tehdä useamman stemman kanssa yhtä aikaa ja peräkkäin,
se vaati uudenlaista kokonaisuuden hahmottamista"

"Sitten kun hänen rytmitykseensä pääsi sisään, se oli ihanaa"
"vasta ajan myötä kappaleesta alkoi tykkäämään, aluksi oli hankala ymmärtää, mitä tekstillä ajettiin takaa"

Kuvio 17. Judith Weir: a blue true dream of sky 8.4.2016, Margit Tuokko, Qoro Quando johtajana Jori Männistö. Kuva: Kauko Niemi

Kuoronjohtaja Jori Männistön mielestä Weirin kappale oli harjoitettavana siinä mielessä helppo, että kappaletta saattoi harjoittaa selkeissä pätkissä.

"Haasteellista tässä on se, kuinka saa kuorolaisille muodostumaan yhtenäisen kokonaisuuden, kun "pätkät" liimataan yhteen. Kuorolaisten pitkät äänet verrattuna samaan aikaan laulavan solistin kuvioihin on myös haastavaa."

Eniten haastetta kuorolaisille tuotti Männistön mukaan kappaleen rakenteen hahmottaminen, mikä käy ilmi myös edellä olevista kuorolaisten lausunnoista.

Mielenkiintoista oli myös se, että tenoristemma oli Männistön mielestä kirjoitettu hieman turhan matalalle. Pohdimme sen johtuvan kenties siitä, että alun perin teos on kirjoitettu tiettyä kuoroa silmälläpitäen.

2.1.8 Säveltäjä Judith Weirin ajatuksia konsertin jälkeen

Aarno Cronvallin haastattelussa Classic Radiossa Judith Weir kertoo olevansa ylpeä ja ikionnellinen kuulemastaan konsertista, jossa oli upeita esityksiä. Hän kehuu myös ohjelmiston valintaa "soolosopraanosta kauniiseen loppukuoroon". Hän kertoo myös, kuinka häntä etukäteen hieman arvelutti, miten englanninkielinen hänen teoksissaan sujuu, mutta toteaa, että kaikki esitykset olivat kielenkin puolesta erinomaisesti harjoitettuja ja valmisteltuja. (Classic Radio, hovisäveltäjä Judith Weir Classicin jututettavana 8.4.2016)

3 Opinnäytekonsertin käytännön organisointi

3.1 Konserttiteokset ja niiden hankinta sekä muusikoiden värväys

The Music of Judith Weir- konserttikappaleita valitessani minulla oli intuitio, että haluaisin konsertissa mahdollisimman monipuolisesti valottaa Judith Weirin kamarimusiikillista vokaalituotantoa. Judith Weirin kotisivuilta löysin teosluettelot ja niitä selailemalla valitsin kappaleita, jotka mielestäni sopisivat tilaisuuteen. Itselleni oli myös selvää, että esittäisin konsertissa ainakin *King Harald's Sagan*, oopperan sopraanolle á cappella, (ilman säestystä), joka on ollut ohjelmistossani toista vuosikymmentä.

Kuunnellessani eri teoksia, mietin samalla, keiden ystävökollegojen ohjelmistoon eri laulusarjat voisivat sopia. Tarkoitus oli myös tuoda esiin teoksia säveltäjän aikajanalta aina alkupuolelta viimeisiin vuosiin. Konsertti ei myöskään saisi olla mikään maraton-konsertti, joten teosten kesto vaikutti myöskin ohjelmistovalintoihini. Onnekseni kaikki kollegat, joita kysyin, suostuivat lähtemään produktion mukaan.

Opettamistani kolmesta kuorosta ehdotin mukaantuloa Qoro Quandolle, joiden kuoro-sointi mielestäni sopi parhaiten valitsemaani kuorokappaleeseen *a blue true dream of sky*, Töölössä sijaitsevan *Ostinato*-nuottikaupan kautta tilasin osan partituureista ja osa minulla olikin jo valmiin kirjahyllyssäni säveltäjän signeeraamina.

Kaikille osallistujille lupasin myös palkkion, vaikka tässä vaiheessa ei rahoituksesta ollut tarkkaa tietoa.

3.2 Käytännön järjestelyt

3.2.1 Konserttitilat ja niiden varaus, väliaikatarjoilut

Olin jo hyvissä ajoin heti syksyn aluksi käynyt tekemässä konserttisalivarauksen, jonka onnekkaisesti sain varattua perjantaille 8.4.2016. Samalle viikolle oli myös mahdollista varata aikoja harjoituksia varten. Talon opiskelijana säästyin myös maksamasta salivuokraa, koska konsertti oli opinnäytetyöhöni kuuluva opintosuoritus.

Minulle oli myös selviö, että esiintyvät taiteilijat tarvitsisivat jotain välipalaa saapuessaan konserttipaikalle, kuoron jäsenet varsinkin, suoraan töistä. Näin ollen olimme sopineet koulumme ravintolan, Palmian päällikön kanssa sämpylä+ vesipullo - tarjoilusta esiintyjille.

Sain myöskin organisoitua, että konsertin väliajalla konserttavieraille olisi koulun ravintola avoimena.

3.2.2 *Meeting the composer* - tapahtuman organisointi

Siinä vaiheessa, kun *Judith Weir* ilmoitti saapuvansa Suomeen kuuntelemaan konserttiamme, tuli mieleeni järjestää ennen konserttia "*Meeting the composer*"-tilaisuus, jossa

yleisölle olisi mahdollisuus tavata ja kuulla säveltäjää elävänä. Päätin myös ottaa yhteyttä *Suomen Säveltäjät ry:n* jäseniin sekä *Korvat auki* -yhdistykseen. Mielestäni oli vähintäänkin sopivaa, että näiden yhdistysten jäsenistössä noteerattaisiin *Judith Weirin* Suomen vierailu lähettämällä edustus konserttiin paikalle sekä tuomaan hänelle tervehdyksen yhdistyksen puolesta. Onnekseni molemmissa järjestöissä suhtauduttiin myönteisesti aloitteeseeni ja luvattiin edustus tilaisuuksiin paikalle. Sain vielä *Ulla Raiskion* vihjeestä kysyttyä *Aarno Cronvallia* juontamaan tilaisuutta, johon hän ilokseni suostui.

3.2.3 Classic Radio, Rondo Classic, muu lehdistötiedotus

Tätä konserttia järjestäessäni oli jo ajatuksissani, että haluaisin saada Classic Radioon mainoksia tapahtumasta. Otin heihin yhteyttä ja siellä innostuttiin Britannian hovisäveltäjän tulevasta Suomen vierailusta. Ilmaiseksi mainoskampanjaa ei tietenkään ollut mahdollista saada, mutta saimme mukavan sopimuksen aikaiseksi. Lisäksi Classic Radio teki minusta haastattelun koskien konserttiani ja ajatuksiani säveltäjästä, mikä oli jo enemmän, kuin olin toivonut.

Itselleni yllätyksenä Aarno Cronvall haastatteli Judith Weiriä vielä konsertin jälkeen ja haastattelu lähetettiin Classic Radiossa muutaman päivän kuluttua konsertista.

Rondo Classic -lehden toimittaja Auli Särkiö innostui myös juttuaiheestani ja tuli tekemään konserttipäivänä haastattelun säveltäjästä sekä arvion konsertista toukokuun Rondo- lehden numeroon.

Toimittaja Kauko Niemi toimi tiedottajanani muun lehdistön suuntaan ja antoi minulle muutenkin hyviä neuvoja tiedotuskampanjaan liittyen.

3.2.4 Käsiohjelmat

Konsertin käsiohjelman tuli olla mahdollisimman informatiivinen kohtuullisella sivumäärällä. Konsertissa esitettävät seitsemän teosta, joista kaikki esitettäisiin alkukielellä englanniksi (ja yksi kappale myös espanjaksi), vaativat sinänsä käsiohjelmaan asialliset suomenkokset. Lisäksi käsiohjelman tulisi esitellä säveltäjää sekä tietoja konsertissa esiintyvistä taiteilijoista. Käsiohjelma oli maksullinen, joten se tuli olla huolellisesti tehty. Kaiken kaikkiaan monistin 18-sivuista käsiohjelmaa yli 200 kpl, joista 70kpl sai säveltäjän signeerauksen.

3.3 Rahoitus

Konserttisalalin vuokra, artistien välipalat, Classic Radion mainokset sekä konsertin käsiohjelmat, *Meeting the composer*- tilaisuuden juontaja, näihin kaikkiin asioihin tarvittiin rahaa. Konserttisalalin vuokra kuului tällä kertaa opiskelijana olemisen etuihin. Muun maksoi tässä tapauksessa suurimmaksi osaksi järjestäjä itse.

3.3.1 Mesenaatti.me

Wikipedia luonnehtii käsitettä mesenaatti seuraavasti: "Mesenaatti (roomalaisen Maecenaksen mukaan) on taiteen, taiteilijoiden ja joskus myös tieteenharjoittajien suosija ja heidän taloudellinen tukijansa. Tuki voi olla suoraa lahjoitusta ja erilaisia stipendejä tai taiteilijan teosten ostamista tai tilaamista riittävän tulotason turvaamiseksi. Nykyisin mesenaatteina toimivat enimmäkseen säätiöt tai valtiot, jotka jakavat tyypillisesti apurahoja hakemusten perusteella.

Koska säätiöiden apurahoja on haasteellista saada opinnäytetöihin liittyvien hankkeiden rahoittajiksi, kokeilin tällä kertaa itselleni uutta rahoitusmuotoa, mesenaattikampanjaa. Mesenaatti. me, eli Suomen suurin yhteisörahoituspalvelu (crowdfunding) on perustettu vuonna 2012 ja sitä kautta ovat saaneet rahoitusta jo lukuisat projektit yhteiskunnan eri aloilta.

Myös monet muusikot ovat onnistuneet rahoittamaan hankkeitaan, kuten levyjä ja konserttimatkoja mesenaattikampanjoinnin kautta. (mesenaatti.me)

Mesenaatti.me on siis joukko - tai yhteisörahoitukseen perustuva palvelu, jossa "matti meikäläinen" voi toimia rahoittajana erilaisille projekteille.

Rahoitusta taas voi hakea omalle projektilleen kuka tahansa; vaatimuksena on ainoastaan Mesenaatti.me sivuston kampanjasääntöihin sitoutuminen, sekä rahoitettavan hankkeen sopiminen sille asetettuun kategoriaan.

Rahoittajat eli mesenaatit saavat lahjoittamaansa rahasummaa vastaan ns. vastikkeen, joita minun kampanjassani oli viisi kappaletta:

- 12,50 euroa, vastikkeena konsertin käsiohjelma säveltäjän nimikirjoituksella sekä mahdollinen paikkavaraus konserttiin

-24,80 euroa, Käsiohjelma 8.4.konserttiin + pääsylippu Qoro Quandon kevätkonserttiin+ halutessasi paikkavarauksia 8.4.2016 konserttiin

-25,00 euroa, vastikkeena konsertin käsiohjelma säveltäjän nimikirjoituksella, DVD- tallenne konsertista, mahdollinen paikkavaraus konserttiin

-250,00 euroa, yrityksen logo konsertin käsiohjelmaan sekä kotisivuilleni www.margittuokko.com + halutessa paikkavarauksia konserttiin + lyhyt taiteilijatapaaminen konsertin väliajalla + DVD konsertista

- 400,00 euroa, sovitulla ohjelmistolla allekirjoittaneen esiintyminen juhlatilaisuudessa + halutessa paikkavarauksia 8.4. 2016 konserttiin + käsiohjelmat konserttiin + DVD konsertista

Konsertin taiteilijat palauttivat laatimani kaavakkeen, jossa antoivat luvan konsertista äänitetyn DVD:n lahjoittamiseen vastikkeena mesenaattikampanjassa

Koska kyse oli opinnäytekonsertista, ei ollut mahdollista myydä konserttiin lippuja. Näin ollen sain kuitenkin luvan periä käsiohjelmista korvausta, joten saatoin liittää käsiohjelmat vastikkeeksi mesenaattikampanjaani.

Mesenaatti.me -sivuston informaatio-osaston sanoin: "Vastikkeen tulee aina olla suhteessa annettuun rahasummaan. Vastikkeeksi voit tarjota projektin luonteelle ominaisia asioita. Vastike voi olla tavara, palvelu, elämys, jäsenyys tai osuus".

Omassa kampanjassani sain eniten vastikkeita 25,00 euron osastosta.

Toimiessaan mesenaattikampanja on mitä mainioin rahoittamiskanava; ajatus mesenaattien hankkimisesta tuntuu aluksi varsin yksinkertaiselta ja jopa helpolta. Haasteita tulee eteen, kun kaverit ja sukulaiset eivät niin innoissaan otakaan haastetta vastaan ja joudut miettimään, kuinka paljon kehtaat heille mesenaattipostia lähettää.

Mesenaatti.me - sivustolla on argumentoitu erinomaisesti, kuinka kampanjointiin kannattaa valmistautua ja varustautua. Omalla kohdallani voin näin jälkiviisaana todeta, etten ihan ollut ajan tasalla, kun laitoin oman kampanjani pystyyn. Hieman omallakin avustuksella sain kuitenkin minimitavoitteen 1000 euroa kokoon.

3.3.2 Kuinka toimittiin

Mesenaattikampanjaa aloittaessa on hyvä olla etukäteen selvänä, kenelle kampanja osoitetaan ja minkä sosiaalisen median kautta kampanjaa pääasiassa käydään. "The Music of Judith Weir -konsertin mesenaattikampanjaa käytiin pääasiassa facebookin kautta. Perustamani "Soiva Ensemble" -sivusto toimi kampanjan alustana ja sitä kautta

pyrin levittämään kampanjasta tietoa niin paljon kuin mahdollista. Olisi ollut tärkeää myös saada mobilisoitua jokainen konsertissa esiintyvä taiteilija kampanjaan mukaan, kuten mesenaatista ohjeistettiin. Vaikka ohjeistin tiimiä useaan otteeseen sähköpostilla sekä suullisesti, tiimin jäsenet tuntuivat kokevan omakohtaisen markkinoinnin vieraana itselleen.

Mesenaatti.me ohjeistaa sivuillaan valmistamaan omat verkostonsa hyvissä ajoin tulevaan kampanjaan. Koska otin mesenaattiin yhteyttä ensimmäisen kerran vasta n. 9 viikkoa ennen tapahtumaa, ei jäänyt mielestäni jälkeinpäin ajatellen tarpeeksi aikaa valmistaa verkostoja toivotulla tavalla kampanjan saloihin.

Kun kampanjasivu avataan, on tärkeää, että sivu erottuu, mieluiten tietysti positiivisella tavalla edukseen muista kampanjoista. Esittelysivun tulisi herättää mahdollisessa mesenaatissa mielenkiinto tulevaa tapahtumaa kohtaan sekä myös halu olla kannattamassa omalta osaltaan hanketta. Oman kampanjaani kävin kolmella eri sivustolla: *Soiva Ensemblen* - facebook- sivustolla, facebookin *Tapahtuma*-sivustoilla, jonne oli luotu konsertistamme tapahtuma sekä omilla kotisivuillani *www.margittuokko.com* .

Kaiken kaikkiaan klassisen musiikin ystäväilleni ja muusikkokollegoilleni tuntui olevan haasteellista lähteä kannattamaan kollegan hanketta mesenaattikampanjan kautta. Joillekin mesenaateilleni oli itsestään selvää mennä heti kannattamaan ja mesenoimaan tapahtumaani, toisia sai taas ohjeistaa enemmän.

Mesenaatti.me työntekijä *Tanja Jänicke* kertoikin eräässä keskustelussamme, että pop/jazz-puolen ihmiset ovat jo enemmän valveutuneita kannattamaan kollegoiden hankkeita mesenaatissa. Jänicke kertoi myös, että apurahanäätiöissä ollaan oltu erittäin kiinnostuneita mesenaattikampanjoinnista ja että näissä säätiöissä toivotetaan tervetulleeksi tällaiset uudet rahoitusmallit.

4 Inspiroiva nykymusiikki

Vaikka järjestämäni konsertti esitteli ainoastaan Judith Weirin vokaalimusiikkia, halusin tässä opinnäytetyön kirjallisessa osassa tutkia, kuinka paljon klassiset laulajat esittävät klassista nykymusiikkia ja mitä he siitä ajattelevat. Peilatakseni tätä suhdetta, haastattelin konsertin taiteilijoiden lisäksi kolmea laulajaa, jotka ovat itse olleet lukuisia kertoja

kantaesityksissä sekä suomalaisten, että ulkomaisten säveltäjien musiikkia Suomessa ja muualla maailmassa.

Koloratuurisopraano Anu Komsin ohjelmisto on täynnä nykysäveltäjien, sekä suomalaisten että ulkomaisten, teoksia, joita hän on esittänyt ja esittää ympäri maailmaa. Hänen luotsaamansa Kokkolan Oopperakesä-festivaalit ovat tänä kesänä jo vuodesta 2005 alkaneen olemassaolonsa aikana tuottaneet yleisölle kuullovaksi runsaasti uutta musiikkia ja maailman kantaesityksiä (www.kokkolaopera.com)

Anu Komi on myös esittänyt säveltäjä Judith Weirin musiikkia ja se oli yksi syy, miksi halusin häntä haastatella tähän opinnäytetyöhön.

Mezzosopraano Ulla Raiskio puolestaan on pitkän uransa aikana esittänyt Suomessa lukuisia kantaesityksiä, niin oopperaa kuin laulusarjoja. Hän on myös mielestäni upea esimerkki kaikille kollegoilleen siitä, kuinka voimme itse kukin olla vaikuttamassa musiikkielämäämme tilaamalla ja esittämällä uutta musiikkia suomalaisilta säveltäjiltä ja näin olla osana suomalaista musiikin historiaa. Raiskio on myös arvostettuna pedagogina luennoinut ja innostanut laulajia nykymusiikin esittämiseen ja opettelemiseen. Ulla Raiskio oli yksi *The Music of Judith Weir* -konsertin taiteilijoissa.

Sopraano, laulupedagogi Sirkku Wahlroos-Kaitilaa saan kiittää oman instrumenttini kehittymisestä ja sen itseymmärryksestä. Wahlroos-Kaitila ehti ennen kiitettävä pedagogiuraansa tehdä useita vuosia kansainvälistä uraa esiintyen Suomen ja Keski-Euroopan oopperalavoilla. Hänellä on myös vankka kokemus nykymusiikin esittämisestä ja opetuksesta. Sirkku Wahlroos-Kaitila toimii tällä hetkellä mm. Metropolia Ammattikorkeakoulun laulun yliopettajana sekä Laulupedagogit ry:n puheenjohtajana. Tähän opinnäytetyöhön halusin saada mukaan hänen näkemyksensä nykymusiikin asemasta ja opettamisesta tuleville ammattilaulajille.

4.1 Nykymusiikki laulajan repertuaarissa

Itse haluan esittää nykymusiikkia, koska koen tärkeäksi tuoda julki uusien säveltäjien uusia teoksia ja heidän ajatuksiaan niiden mukana. Minua kiinnostaa myös asettaa haasteita äänelliselle ilmaisulleni ja katsoa, voiko haasteita voittaa. Eri säveltäjien persoonallinen tyyli säveltää lauluäänelle on myös kiinnostavaa.

Laulupedagogi, sopraano sekä Metropolia Ammattikorkeakoulun laulun yliopettaja Sirkku Wahlroos - Kaitila avaa kysymykseen nykymusiikin esittämiselle osuvan näkökulman: "Nykymusiikki on mielestäni äärimmäisen mielenkiintoista; se on se, mikä syntyy nyt, miten kuvaamme tätä hetkeä musiikin keinoin ja mistä sitten jatkossa ammennetaan; jokaisella aikakaudella on musiikki ollut "uutta", on tärkeää kuunnella, mitä tänä päivänä syntyy ja kyllä, olen siitä hyvin kiinnostunut."

Koloratuurisopraano Anu Komsu kertoo; "pienestä pitäen on ollut uusi musiikki tärkeää, siitä tulee raikas olo. ". (Komsu, Anu, 28.1.2016)

Tradition tuntemus on Anu Komsulle myös tärkeää, jotta voi rakentaa sen tietämyksen päälle uutta traditiota - eli nykymusiikkia. Siitä kumpuaa myös innoitus "ennen on tehty näin, mutta aha - sen voi tehdä myös tällä tavalla". (Komsu, Anu, 28.1.2016)

Mezzosopraano, laulupedagogi Ulla Raiskio, runsaasti kantaesityksiä Suomessa esittänyt laulajatar, kommentoi traditiosta ja uudesta musiikista: " Se, mikä minua viehättää uudessa musiikissa on se, että sillä ei ole traditiota; ei ole sitä painolastia, että tämä on sata vuotta sitten tehty tällä tavalla ja nyt tämä pitäisi tehdä tällä tavalla. Saa itse katsoa, että aha, tämä on tällä lailla kirjoitettu, mitähän minä olen tästä mieltä? Että se on sallittua. Se on samalla tavalla sallittua, kuin barokkimusiikissa, jossa myöskin voi suhtautua materiaalina siihen musiikkiin." (Raiskio, Ulla 12.2.2016)

Mezzosopraano Jutta Holmbergin kiinnostus uuteen musiikkiin lähtee itsensä haastamisesta. Häntä innostavat nykymusiikissa haasteelliset rytmit ja harmoniat. "Saan suurta nautintoa siitä, kun saan musiikillisesti vaikean asian kuulostamaan helpolta." (Holmberg, Jutta , 2.5.2016)

4.2 Nykysäveltäjiä, joiden musiikkia esitän

Olen esittänyt Kansallisoopperan lyömäsoittajan, rumpali Keijo Puumalaisen säveltämiä teoksia äänelle ja erilaisille kamarimusiikillisille kokoonpanoille; Keijo Puumalaisen sävelkielen olen aina kokenut itselleni läheiseksi ja helposti omaksuttavaksi. Puumalaisen säveltämä, tilaamani laulusarja *Elämän elementit*, Anne Jouhtisen runoihin sopraanolle, puupuhaltimille ja lyömäsoittajalle, jonka kantaesitys oli 28.2.2013 Helsingin Musiikkitalon Camerata-salissa, tulee kulkemaan mukani vielä pitkään.

Englantilaisten säveltäjien Jonathan Harveyn, Oliver Knussenin sekä Jonathan Doven sävellyksistä olen esittänyt Suomen kantaesityksiä. Kiinnostava projekti oli myös saada

itse olla luomassa sävellystä yhdessä tanssitaiteilija, koreografi Anne Jouhtisen teokseen *Mortuus 6as1* vuonna 2012 Taidekeskus Sinkan avajaisnäyttelyyn Keravalla.

Kirkkonummen Oopperayhdistyksen jäsenenä olen ollut kantaesittämässä säveltäjä, oopperalaulaja Annukka Aholan oopperoita *Maailman Valo*, kantaesitys vuonna 2010 sekä *Joulun Tähti*, kantaesitys vuonna 2015.(www.kirkkonummenooppera.fi) Näissä oopperoissa laulamani osuudet säveltäjä on säveltänyt sopraanoinstrumentilleni, jonka hän on oppinut tuntemaan 15 -vuotisen jäsenyyteni aikana.

Eniten esittämäni nykymusiikkiteos on kuitenkin Judith Weirin säveltämä ooppera sopraanolle a cappella, *King Harald's Saga*, jonka esitin ensimmäisen kerran *Kallio-Kuninkalan* festivaaleilla vuonna 2001, sekä vuosina 2003- 04 Kansallisoopperan lämpiössä yleisöyhteistyön produktiona.

Oopperalaulaja, sopraano Anu Komsin on kantaesittänyt sekä suomalaisten, että useiden ulkomaisten säveltäjien musiikkia maailmalla. Suomalaiseen Kaija Saariahoon hän tutustui jo opiskeluaikana Sibelius- Akatemiassa ja heidän yhteistyönsä on jatkunut näihin päiviin asti, viimeisimpänä *Leino- laulusarja*, jonka kantaesitys kuultiin 9.7.2007 *Kokkolan Oopperakesä-festivaalin* konsertissa.

Monet brittiläiset säveltäjät, kuten George Benjamin, Jonathan Harvey ja James Deal ovat säveltäneet teoksia Komsin äänelle. Suomalaiset Sebastian Fagerlund, Seppo Pohjola ja Heinz-Juhani Hoffman ovat taas säveltäneet oopperoita Komsin tilauksesta Kokkolan Oopperakesä- festivaalille. Esimerkkinä siitä, miten laulaja voi innostaa säveltäjiä, Komsin kertoo: "Sebastian Fagerlund kirjoitti ensimmäisen laulunsa ikinä, kun tilasin häneltä *Leino-laulun* ja sitten ensimmäisen oopperansa, *von Döbeln*." (Komsin, 28.1.2016)

Mainittakoon vielä kaksi mielenkiintoista nykysäveltäjää Komsin repertuaarista: György Kurtág sekä Magnus Lindberg. Unkarilaisen Kurtágin *Kafka Fragments* -levytystä vuodelta 1996 myydään edelleen. Magnus Lindbergin kantaaottava teos *Accused* saanee ensiesityksensä tulevana syksynä Kanadassa. (Komsin 28.1.2016)

"Ai, olet säveltäjä...,oletko säveltänyt mitään mezzoille?" kysyy taas Ulla Raiskio usein tutustuessaan uuteen säveltäjään." Tämä lause on itse asiassa seurannut minua läpi elämäni", toteaa Raiskio. Hän onkin esittänyt ja tilannut suomalaisilta säveltäjiltä monia, monia teoksia viimeisten vuosikymmenten aikana. *Uljas Pulkkis*, *Ilkka Kuusisto*, *Jyrki Linjama*, *Herman Rechberger* ovat kaikki säveltäneet Ulla Raiskiolle musiikkia. "Yleensä vaatii, että olen laulanut jotain säveltäjän tuotannosta ja ns. "päässyt sisään" säveltäjän maailmaan." (Raiskio, Ulla 12.2.2016)

4.3 Nykymusiikin aiheista

Klassisen musiikin historiassa ja taiteen historiassa yleensä on jo tunnettua, että monet taiteilijat ovat ottaneet teoksillaan kantaa ympäröivään yhteiskuntaan ja sen arvoihin. Mozart ilkkui valtakoneistoa säveltäessään 1700-luvulla oopperaansa "Figaron häät" kiellettyyn tekstiin, Shakespeare 1500-luvulla kirjoittaessaan näytelmiään, Van Gogh 1800-luvun lopulla maalatessaan työläisiä ja tavallista kansaa askareissaan. Kukin aikakausi tuo mukanaan omat taiteilijansa meitä ympäröivän maailman ja ajassa liikkuvien kysymysten ja ilmiöiden tulkkeina.

Mezzosopraano Ulla Raiskio inspiroituu naisten tarinoista ja naisten elämää käsittelevistä aiheista. Suomalaisten naisten tarinoita, kuten *Nainen, kuin jäätynyt samppanja*; Ilkka Kuusiston säveltämä ooppera kirjailija-novellisti *Aino Kallaksen* elämästä tai *Beata Lyonilaisen* kohtalo 1400-luvun Ala-Burgundissa Harri Ahmaksen oopperassa *Käärme-sormus*, joka kantaesitettiin vuonna 2008 Kajaanin Runoviikoilla.

Erittäin kiinnostavalta kuulosti myös Carita Holmströmin säveltämä duettosarja *Duettoja vai soraääniä?* Aulikki Oksasen ja Märta Tikkasen teksteihin, jonka Raiskio esitti sopraano Tuuli Lindebergin kanssa vuonna 2013. Teosta varten Raiskio ja Lindeberg tutkivat musisoivien naisten historiaa duettokirjallisuuden kautta 1770-luvun lopulta, jolloin Ranskan vallankumouksen jälkeen ruvettiin kouluttamaan naisia muusikoiksi. Keskiluokka nousi ja tuli tarve kouluttaa muusikoita kotimusiikkia varten. (Suomen Naisyhdistys.r.y.)

Anu Komi puolestaan tulee syksyllä 2016 esittämään Magnus Lindbergin teoksen *Accused*, joka koostuu kolmesta Amerikassa käydystä oikeudenkäynnistä; yksi niistä on se, jossa sotilas Manning sai elinkautisen paljastettuaan mm. irakilaisien vankien kohtelun. (Anu Komi 28.1.2016) " En tiedä, sallitaanko koko teoksen esittämistä edes USA:ssa, toteaa Komi, " kantaesitys on näin muodoin Kanadassa." Anu Komi haluaa ottaa myös laulutaiteellaan kantaa: "Tosi hyvä juttu mielestäni, että tulee tällä lailla poliittisesti arkaluontoisia asioita käsitteleviä sävellyksiä klassisen musiikin säveltäjiltä, usein on vaan jotain rakkaustarinoita jne. ei niin minua kiinnostavaa, toisaalta sehän on oopperayleisölle aina kiinnostavaa, kun joku rakastuu tai tapetaan..(naurua)."

Komsin luotsaamalla *Kokkolan Oopperakesä - festivaaleilla* on tehty merkittävää työtä tuottamalla uusia oopperoita lähihistoriastamme, kuten esimerkiksi Heinz-Juhani Hoffmanin ooppera *Kekkonen* tai luomalla klassikoista uusia tulkintoja, kuten Mozartin *Figaron häät* kesällä 2006- 07, Bizet'n *Carmen* kesällä 2010 ja Mozartin *Taikahuilu* kesällä 2011 (www.kokkolanooppera.com)

Itse kantaesittämissäni nykymusiikin teoksissa aiheet vaihtelevat säveltäjien tajunnan virrasta runoilijoiden tajunnan virtaan. Brittisäveltäjä Jonathan Harvey'n teos *Chu* on omistettu tiibetiläiselle 15-vuotiaana vangitulle nunnalle, jonka kiinalaiset olivat vanginneet. Teos lauletaan tiibetiksi ja koostuu traditionaalisesta tiibetiläisen jumalan *Arya Taran* ylistyksestä sekä tiibetiläisen runoilijalaulajan *Soname Yangchenin* runosta.

Toisen brittisäveltäjän, Jonathan Doven laulusarja, *Five Am'rous Sighs*, viiden laulun sarja taas koostuu 1700-luvulla kirjoitetuista runoista, jotka kertovat erään naisen kasvu-tarinan. Oli mielenkiintoista havaita, että vaikka runot olivat kirjoitettu 1700-luvulla, sieltä saattoi tunnistaa tänä päivänäkin naisen elämään liittyviä kipukohtia, kuten vanheneminen ja sen mukanaan tuomat paineet naisen elämässä.

Ja voi aiheen saada vaikka saunan pohjapiirustuksesta, jota soitetaan kontrabassolla ja lyömäsoittimilla sopraanon kajauttaessa vapaassa sävellajissa pukuhuoneen kohdalla: "Oopperan olemuksen olennaisin osa on omaksuja, omaksujan olennaisin osa on oivaltaminen, oopperan olemuksen oivaltaminen on otollisen omaksujan ovi onneen". Teoksen *Oopperan olemuksesta* "säveltäjänä" Matti "Kuoppis" Kuoppamäki, kantaesitimme TomTom -duon kanssa Joutsan Majatalofestivaaleilla vuonna 2009.

Sirkku Wahlroos - Kaitila kertoo mieleen painuneesta kantaesitysprosessista hieman toisesta näkökulmasta: "On jäänyt mieleen Hannele Huovin runoihin Kai Niemisen (1953) säveltämä laulusarja "Metsärunoja", 7 runoa, jotka käsittelivät talvista maailmaa. Kai sävelsi sen minulle ja Sampsalle. (Konttinen) Sarja oli myös siksi mielenkiintoinen, että aihe oli talvesta, jota suuresti inhosin. Kysymys olikin, miten löytää suhteen tällaiseen laulusarjaan, minkä aihe ei heti lämmitä. Täytyy lähteä löytämään niitä sävyjä ja ajattelutapoja ja prosessoimaan sitä, että miten oikein ajattelen ja käsittelen tätä aihetta ja miten pääsen siitä nauttimaan. Hannele Huovin tekstihän on erittäin mielenkiintoista, hän kuvaa talven, syksyn alastomuutta ynnä muuta että kyllä siihen pääsee sukeltamaan tosi nopeasti, sävelkieli oli haasteellista kaiken kaikkiaan, mutta kyllä minä siitä niin paljon pidin, että kymmenen vuotta esitimme sitä lähes kaikissa konserteissamme, se oli aina osa kokonaisuutta." (Wahlroos - Kaitila, Sirkku 11.3.2016)

4.4 Nykymusiikin esittämisen haasteet yleisön kannalta

Ärsyttääkö nykymusiikki? otsikoi sanomalehti Kalevala juttunsa 15.3.2016. Artikkelissa pohditaan nykymusiikin marginaaliasemaa suomalaisen klassisen musiikin kentällä. Nuoret säveltäjät haluavat muistuttaa siitä, kuinka uuden musiikin "aina hieman kuuluu-kin ärsyttää, koska tarkoituksena on etsiä uutta ja yllättävää". (Kaleva, 15.3.2016)

Uutta ja yllättävää nykymusiikkia sain esittää useana vuonna yhteiskeikoilla *TomTom-duon* kanssa, eli perkussionisti, Suomen Kansallisoopperan lyömäsoittaja Keijo Puumalaisen ja Suomen Kansallisoopperan kontrabasistin Juha Pesosen kanssa. Vuosina 1989- 2009 aktiivisesti toimineen *TomTom-duon* tutustuin alun perin työskennellessäni Kansallisoopperassa lisäkuoron riveissä; joskus 1990-luvun loppupuolella satuin olemaan paikalla, kun duo oli keikalla ravintola Elitessä Art goes kapakka- tapahtumassa. Sama musiikki, jota *TomTom-duo* alunperin oli esittänyt päiväkodeissa, upposi hyvin aikuiseen ravintolayleisöön ja sai kaikki hyvälle tuulelle. Esitetty musiikki koostui suomalaisten nykysäveltäjien duolle säveltämästä materiaalista.

TomTom -duo tapa esittää nykymusiikkia kaikenlaisille yleisöille mitä eriskummallisimmissa paikoissa (porraskäytävä, autotalli, talon katolla, olohuoneessa, vanhan oopperatalon ullakolla jne.) oli mielestäni kerta kaikkiaan virkistävää ja riemastuttavaa. "Isoissa saleissa on kalliit vuokrat, eikä yleisöä välttämättä tule kovinkaan paljon. Pienissä paikoissa syntyy hyvä tunnelma, vaikka väkeä olisi vähemmänkin." (Jokinen, Esa. 2009. Keski-Suomalainen, 11.5.2009) *TomTom -duo* uskoi siihen ,mitä teki ja avasi omintakeisella tyylillään yhteyden nykymusiikin ja yleisön välille. Toimintajakanaan, vuosina 1989 -2009, duo teki kasvatustyötä nykymusiikin puolesta vauvasta vaariin asti.

Anu Komsin ja Ulla Raiskion mielestä on olennaista, että itse on kiinnostunut teoksesta, jota tulee esittämään . Vaikka teos ei aluksi tuntuisikaan itselle tärkeältä, sen tulisi viimeistään harjoitusprosessin myötä muuttua sellaiseksi. Kun taiteilija on tosissaan siinä, mitä tekee, se myös välittyy yleisölle. On myös hyvä olla "pelisilmää" siinä mielessä, ettei koko konsertti sisällä yleisölle äärihaasteellista ohjelmistoa. "Ettei tarvitse olla musiikkitieteiden tohtori ymmärtääkseen ja saadakseen irti konsertista jotain."(Ulla Raiskio 12.2.2016)(Komsin, Anu 28.1.2016)

Kokkolan Oopperakesä - festivaali on, kuten aikaisemmin jo mainittiin, tehnyt merkittävää kulttuurikasvatustyötä tuoden uusia oopperoita ja myös uutta kamarimusiikkia yleisönsä kuultavaksi; "En pidä yleisön mielitelystä, että aliarvioidaan yleisön älyä. Kokkola on erityinen paikka, koska yleisö on "kasvatettu" uuteen musiikkiin. Siellä ei tarvitse selitellä," kertoo Anu Komsi. Haastavaa se silti on; "minua ajaa oma idealismini, jonka mukaan suosin säveltäjiä, joilla on oma tyyli. Nimenomaan taidemusiikkia, joka vaatii myös yleisöltä uskallusta! Suosikkisäveltäjiäni on mm. Jukka Tiensuu, jonka teosta olen esittänyt menestyksellisesti." Komsi miettii uusia teoksia valittaessa yleisöä, esittämistä ja teosta: "Kaikki liittyy yhteen. Heinz-Juhani Hoffmannin säveltämä inestiraiskausteos oli haaste niin esittäjille kuin yleisölle: Ajattelin harjoitusperiodin aikana, että ehkä kuitenkin on tärkeitä, että klassisen musiikin puolellakin otetaan kantaa näinkin vaikeisiin aiheisiin. Yleisö oli aivan järkyttynyt, kuten me myös. Aika harvoin kuitenkin tulee vastaan sellaisia teoksia, joiden kohdalla on todella haastavaa tehdä työtä myös itsensä kannalta." (Komsi, 28.1.2016)

5 Nykymusiikin äänelliset ja pedagogiset haasteet laulajalle

Tässä luvussa käsittelen lyhyesti mitä nykymusiikin harjoitteluun vaatii ääni-instrumentilta. Apuna käytän haastattelemieni kollegojen kokemuksia peilaten niitä omaan kokemukseeni. Kuten jo todettua, olen aina ollut kiinnostunut äänenkäytön mahdollisuuksista ja rajojen rikkomisesta ja venyttämisestä. Klassista lauluääntäni halusin kehittää nimenomaan siksi, että tämän tekniikan lisäämä voima ääni-instrumenttiin kiehtoo minua suuresti.

5.1 Harjoitusprosessista yleisesti

Nykymusiikin harjoitusprosessin aikana on syytä ottaa huomioon, että harjoitusaikaa ennen esitystä on riittävästi, jotta partituurin pystyy omaksumaan täysipainoisesti. Jos teos vaatii erikoisefektejä äänenkäytössä, on hyvä, että on aikaa "istuttaa" poikkeavat äänenkäyttötavat omalle instrumentille. Ulla Raiskio kertoo kokemuksistaan: "Yleensä, jos minulla menee viikko opetella jonkun tavallisen laulun sävelet ja sanat ulkoa, se ei päde nykymusiikissa. Siinä yleensä on niin, että siinä vaiheessa, kun osaan nuotit, osaan sen

ulkoa. Nuottien opettelemisessa menee sen verran kauemmin aikaa. Se vaatii enemmän aikaa, jotta se jää aivoihin".(Raiskio, Ulla 12.2.2016)

Koloratuurisopraano Anu Komsu ajan myötä tulleen rutiinin auttavan uusien teosten opettelussa, mutta "joka kerta on tietysti oma prosessinsa". Hän kokee omalla kohdallaan haasteellisimmaksi ulkoa opettelun. "Prima vista (laulaa ilman ennakkoharjoittelua) on minulle helppoa." Hän peräänkuuluttaa myös oppilaitoksia, jotta siellä painotettaisiin partituurin huolellista opettelua, koska hänen kokemuksensa mukaan ulkomailla ei nuottikuvasta lipsumista hyvällä katsota. "Partituuri pitää laulaa, niin kuin se on kirjoitettu." (Komsu 28.1.2016)

Sirkku Wahlroos -Kaitila kehottaa oppilaitaan uuden musiikin opettelussa harjoittelemaan pätkissä, järkevä määrä kerrallaan, minkä sitten käy rauhassa läpi; itselleen voi tehdä kysymyksiä: Onko harmoniasta hajuakaan, minkälaista melodiaa yrittää päähänsä rakentaa, onko se oikeasti oman mielikuvituksen varassa vai mistä kaikkialta apu tulee ja miten näitä eri äänenkäyttötapoja otetaan hallintaan ja harjoitetaan. Hän kehottaisi oppilaitaan keskustelemaan ja kokeilemaan opettajan kanssa, että ääni ei vahingoitu teosta toteutettaessa. (Wahlroos -Kaitila, Sirkku 11.3.2016)

Jutta Holmberg kertoo omasta harjoitusmetodistaan: "Ensin rytmi, sitten teksti, sitten tartun melodiaan. Jaan teoksen selkeisiin pätkiin. Jos teos on todella atonaalista hion huolellisesti yhtä fraasia, jotta se alkaa istua kehossa luonnollisesti. Etsin piano/orkestersatsista kaikki mahdolliset tukipisteet, joista saan esim. sisääntulosävelet ja niin edelleen." (Holmberg, Jutta 2.5.2016)

5.2 Laulutekniset haasteet

Kuten edellä on jo mainittu, ja mikä on myös oma kokemukseni, uutta teosta harjoitettaessa on hyvä varata riittävästi aikaa, jotta teoksen voi ns. "istuttaa" ääneen. Tämä tarkoittaa, että jos nuotissa on esimerkiksi suuria intervallihyppyjä tai täysin klassisesta äänenmuodostuksesta poikkeavia äänenkäyttötapoja, kuten esimerkiksi suora huutoääni, on syytä etsiä rauhassa tekniikkaa, jolla partituurin vaatimat äänet voidaan toteuttaa. Olennainen asia, mikä opettelussa myös auttaa, on mielestäni se, että laulaja tun

tee jo oman instrumenttinsa hyvin ja että hänellä on realistinen kuva siitä, mitä kaikkea omalla äänellä voi tehdä. Tietysti se ei sulje pois sitä, että äänelle voi opettaa myös uutta tekniikkaa teoksen vaatimusten mukaan.

Mezzosopraano Ulla Raiskio pitää hyvänä asiana, ettei nykymusiikin teoksista ole olemassa äänitteitä eikä nauhoitteita, jolloin teoksesta tulee varmuudella tehtyä oma tulokinta. Aikaa kyllä sujuu ulkoa opetteluun suhteellisesti enemmän kuin jonkun "tavallisen" laulun parissa;

"Esimerkiksi tässä Judithin sarjan *Really* toisessa kappaleessa on puhelaulua ja mietin, että opettelen ensin sen melodian, niin kuin hän on kirjoittanut ja sitten rupean puhumaan sinne päin: Ensimmäisen päivän jälkeen osasin sen nuotin jo, kun soittelin ja laulelin sitä. Opin kappaleen todella nopeasti, mikä oli kummallista. Mutta sitten kun aloin opettelemaan kolmatta, laululaulua, niin se ei niin helposti mennytkään päähän. " (Raiskio 12.2.2016)

5.3 Äänenhuolto nykymusiikkia harjoitettaessa

Sopraano Kai Kallastu vertaili omassa YAMK- opinnäytetyössään vuonna 2010 kahta vokaalimusiikin tekniikan yleiskäsitettä: klassista tyyliä ja tekniikkaa edustavaa *bel canto* (kaunis laulu) sekä 1950-luvulla syntynyttä käsitettä *uusi vokalismi*.

Uusi vokalismi syntyi haastamaan perinteistä *bel canto* -tyyliä vaatimalla toteuttajaltaan *bel canto* - tyylistä poikkeavaa, jopa rumaa, äänenkäyttöä. Säveltäjät, kuten George Crumb, Karlheinz Stockhausen, Milton Babbitt sekä Peter Maxwell Davies kirjoittivat uusvokalistista musiikkia. (Kallastu, 2010, s.8)

Konsertissamme 8.4.2016 esittämämme Judith Weirin vokaalituotanto liikkuu mielestäni vahvasti *bel canto* - ihanteen alueella. Siitä poikkeavaa äänenkäyttöä vaati ainoastaan Ulla Raiskion esittämä *Really?* puhe- ja puhelauluosuuksineen sekä tulkinnasta riippuen esittämäni *King Harald's Saga*.

Kysyin haastattelemiltani laulajilta, miten he sopeuttavat poikkeuksellista äänenkäyttöä vaativat teokset *bel canto*- tekniikalla laulettavan ohjelmiston harjoittamisen lomaan ja kaikilta sain poikkeuksetta saman ajatuksen omaavan vastauksen: laulajalla tulee olla vankka kuva omasta instrumentistaan ja perustekniikka kunnossa, jotta hän pystyisi äänen vaurioitumatta harjoittamaan ja esittämään erilaista ohjelmistoa. Sirkku Wahlroos

Kaitila kehottaa: " On hyvä, jos vuosien mittaan laulajalle kehittyy ns. etydejä, se voi vaihdella, mutta sen tulee olla sellainen kappale, jossa laulaja kokee, että nyt instrumentti asettuu paikalleen, että kappale houkuttelee äänen oikeat toiminnot mukaan." (Wahlroos -Kaitila 11.3.2016)

Kai Kallastu teki myös opinnäytetyönsä tekoprosessin aikana oivalluksen, jonka mukaan vankka äänenmuodostuksellinen pohja on laulajalle välttämätön ihan kaiken musiikin laulamiseksi. "Äärimmäiset ääniefektit on helppo toteuttaa, kun tietää tarkkaan, mihin tilaan äänen pitää palata." ,
Ulla Raiskio neuvoo miettimään tarkkaan konsertin ohjelmajärjestystä, jos se pitää sisälleen teoksia, jossa ääni on äärikoetuksella esimerkiksi huutamisen, raspiäänen käytön tai puheäänen käytön myötä. Samassa konsertissa on mahdollista esittää monenlaista musiikkia, kunhan ohjelmisto on järkevästi suunniteltu.

Anu Korsi pitää siitä, että saa käyttää instrumenttiaan laaja-alaisesti. Eräs hänen lempikohtauksistaan Heinz- Juhani Hoffmannin Kekkonen -opperassa on, kun "saan laulaa verdimäisesti "kuku saatana" repliikkiä Kekkonen dementiakohtauksen myötä." (Korsi, Anu 28.1.2016)

6 Pohdinta

Kun lähdin suunnittelemaan konserttia Judith Weirin vokaalituotannosta, en olisi ikinä osannut kuvitella, että se onnistuisi näin hyvin ja että toiveitteni mukaan konsertti saisi myös huomiota alan lehdissä ja Classic Radiossa.

Olen erittäin ylpeä siitä, että säveltäjä päätti tulla itse paikalle kuuntelemaan konserttiamme ja että tämä vierailu myös noteerattiin julkisuudessa. Sain hyvää palautetta konsertin järjestelyiden onnistumisesta ja konserttitapahtuman taiteilijoiden hyvästä huolenpidosta sekä hyvästä ilmapiiristä prosessin aikana.

Olen päässyt kurkistamaan syvemmälle säveltäjä Judith Weirin tuotantoon ja persoonaan tämän opinnäytetyön kautta. Judith Weirin tapa käsitellä ääni-instrumenttia on suurilta osin kytköksissä ns. normaaliin äänenkäyttöön klassisessa laulussa. Tästä syystä en tässä opinnäytetyössä ole syventynyt kovinkaan paljon nykymusiikissa vaikuttavaan

erilaisten äänenkäyttötapojen erittelemiseen, vaan pohdin yhdessä haastateltavien kollegojen kanssa heidän hyväksi havaitsemiaan harjoitusmetodeja nykymusiikissa ja ajatuksiaan Judith Weirin musiikista.

Hyvää oppia oli myös tutustua mesenaattikampanjointiin konserttikulujen rahoituskeinona. Vaikka en itse onnistunutkaan täydellisesti tällä kertaa kampanjassani, aion varmasti tulevaisuudessa nyt opitun tiedon turvin käyttää mesenaattikampanjaa tulevien projektieni rahoituksen keräämiseen.

Tässä opinnäytetyössä tarkastelen myös klassisen laulajan ja nykymusiikin suhdetta. Tärkeä havainto, joka mielestäni käy ilmi haastateltujen laulajien ja pedagogien suhteesta nykymusiikkiin on intohimo ja mielenkiinto, miten nämä laulutaiteilijat suhtautuvat nykymusiikin esittämiseen omalla kohdallaan. Oli ilahduttavaa havaita ja kuulla, miten nykymusiikkia ja sen esittämistä arvostetaan tänä päivänä laulajien keskuudessa.

Olen tähänastisen elämäni aikana saanut käyttää ääntäni monenlaisessa musiikissa klassisesta jatsiin ja kaikesta siltä väliltä. Osallistuin 2000-luvun alussa myös Stella Polaris- improvisaatioteatterin improkursseille kehittääkseni näyttämöllistä osaamistani ja äänenkäyttöäni näyttämötaiteen palveluksessa.

Tämä laaja asetelma on varmasti vaikuttanut siihen, että olen säilyttänyt uteliaisuuteni kaikenlaista äänenkäyttöä kohtaan ja näin ollen ollut myös avoinna esittämään eteeni tulleita teoksia tyylistä riippumatta. Tämän asian tiedostaminen on ollut yksi tämän opinnäytetyö-prosessin vaikutuksista elämääni.

Koen vahvasti, että velvollisuuteni on koko ajan kehittää laulun lahjaani parhaaseen mahdolliseen suuntaan käyttämällä lauluinstrumenttiani niin monipuolisesti kuin mahdollista ja oppia, miten oma instrumenttini suhtautuu eri tyylihin ja laulukouluihin. Mielestäni tämä kaikki toimii myös edellytyksenä sille, että pystyn työskentelemään monitaitoisena laulupedagogina.

Haastattelemani laulajat sekä omat kokemukseni ovat mielestäni mitä parhain esimerkki siitä, kuinka me laulajat itse voimme toimia aktiivisina taiteen tuottajina. Ei ole pakko vain passiivisena odottaa, että jotain tapahtuisi; joku keksisi minut kotisohvalta. Tämä kaikki tietysti suhteutettuna siihen, että laulajia on moneksi. Mutta jokaiselle meille on paikkansa.

Kuvio 18. Soiva Ensemble ja säveltäjä Judith Weir konsertin jälkeen 8.4.2016 Kuva: Kauko Niemi

Lähteet

DUETTOJA VAI SORAÄÄNIÄ? Musiikki tarkastelee naisen asemaa

Duettoja vai soraääniä? – Kurkistuksia naisen ja musiikin tarinaan Sellosalissa torstaina 31.1.2013 klo 19.00 Tuuli Lindeberg (sopraano), Ulla Raiskio (mezzosopraano) ja Antti Vahtola (fortepiano ja flyygeli)

(Suomen naisyhdistys r.y.), luettavissa osoitteessa <http://www.naistahto.net/?p=1265>, (luettu 13.4.2016)

Joutsan Majatalofestivaali sujui hyvissä tunnelmissa ,Jokinen, Esa. 2009. Keski-Suomalainen, 11.5.2009

JUDITH WEIR'S *KING HARALD'S SAGA*:

INNOVATIONS OF CHARACTER AND VIRTUOSITY IN CONTEMPORARY OPERA

by Kelly Fiona Lynch, luettavissa osoitteessa:

<http://etd.lsu.edu/docs/available/etd-11072007-130454/unrestricted/KellyLynchDocument2.pdf>(luettu 5.4.2016)

Judith Weir, Master of the Queens Music Candidate 2014, Imogen Tilden, luettavissa osoitteessa <http://www.theguardian.com/music/2014/jul/03/judith-weir-master-of-the-queens-music-candidate>, (luettu 20.2.2016)

Judith Weir Aarno Cronvallin haastateltavana 8.4.2016 konsertin jälkeen, kuunneltavissa osoitteessa

<https://soundcloud.com/radioclassicfi/hovisaveltaja-judith-weir-classicin-jututettavana>

(kuunneltu 22.5.2016)

Kokkolan ooppera, luettavissa osoitteessa <http://kokkolaopera.com/yhdistys/> ,(luettu 15.3.2016)

Music Sales Classical, Judith Weir. Luettavissa osoitteessa:

<http://www.musicsalesclassical.com/composer/performances/Judith-Weir/10/53> (luettu 23.5.2016)

Music Sales Classical, Judith Weir, luettavissa osoitteessa <http://www.musicsalesclassical.com/composer/performances/Judith-Weir>, (luettu 22.5.2016)

Sopraano nykymusiikissa : Äänenkäytön mahdollisuuksien sekä vokaalimusiikin notatation ratkaisuja Sohrab Udumanin teoksessa "Cassandra" ja Jürg Wyttenbachin teoksessa "Encore!" Musiikki YAMK

Kallastu, Kai , Theseus.fi, luettavissa osoitteessa <https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/16931/Sopraano.pdf?sequence=1> (luettu 23.4.2016)

Royal Opera House, Judith Weir and Petrow Trelawny)Royal Opera House, haastattelu, Judith Weir, composer and librettist, kuultavissa osoitteessa

<https://soundcloud.com/royaloperahouse/judith-weir-composer-and>

Composer Judith Weir discusses with Petroc Trelawny how she composes and the challenges of being both composer and librettist for her latest opera, Miss Fortune. (kuunneltu 22.5.2016)

Judith Weir , kotisivut, luettavissa osoitteessa:

<http://www.musicsalesclassical.com/composer/performances/Judith-Weir/10/53>
(luettu 23.5.2016)

Judith Weirin kotisivut, luettavissa osoitteessa www.judithweir.com

Margit Tuokon kotisivut, luettavissa osoitteessa www.margittuokko.com

Ärsyttääkö nykymusiikki 15.3.2015, Kaleva, luettavissa osoitteessa

<http://www.kaleva.fi/uutiset/kulttuuri/arsyttaako-nykymusiikki-kuuntele-saveltajan-viheet-uutuusteoksen-ymmartamiseen/692028/> (luettu 8.5.2016)

<http://kokkolaopera.com/>

Haastattelut

Anu Komsu 28.1.2016

Ulla Raiskio 12.2.2016

Judith Weir 29.2.2016

Sirkku Wahlroos -Kaitila 11.3.2016

Jarno Lehtola 29.4.2016

Jutta Holmberg 2.5.2016

Qoro Quando, Jori Männistö 11.5.2016

Sonja Leván 22.5.2016

Liiteluettelo

Liite 1. Konserttijuliste

Liite 2. Käsiohjelma: *The Music of Judith Weir* 8.4.2016

Liite 3. Artisopimus konsertin DVD-tallenteesta

8.4.2016 *The Music of Judith Weir*- konsertin DVD-tallenne

8.4.2016 *Meeting the Composer*- DVD-tallenne

Artisopimus konsertin DVD-tallenteesta

Liitteet 4-6: Liitteet joita ei ole liitetty tähän julkaisuun.

Liite 4. Arvio konsertista, Auli Särkiö, Rondo Classic -lehti , Toukokuu 2016,luettavissa osoitteessa http://www.rondolehti.fi/rondo-arvioi/konsertti_ja_ooppera-arvio/arvio-judith-weirin-lauluissa-pieni-on-suurta/

Liite 5. Haastattelussa Judith Weir, Rondo Classic -lehti , Auli Särkiö, toukokuu 2016

Radio Classic - haastattelussa Judith Weir, kuultavissa osoitteessa

<https://soundcloud.com/radioclassicfi/hovisaveltaja-judith-weir-classicin-jututettavana>

Liite 6. 8.4.2016 Margit Tuokko Radio Classicin haastateltavana 5.4.2016, kuultavissa osoitteessa

<https://soundcloud.com/radioclassicfi/margit-tuokon-konsertti-tuo-hovisaveltaja-judith-weirin-suomeen>

Soiva Ensemble esittää The Music of Judith Weir

Opinnäyttekonsertti perjantaina
8.4.2016 klo 19:00

Helsingin Konservatorion konserttisali, Ruoholahdentori 6

"Meeting the composer" klo 18:00, juontaa Aarno
Cronvall

Vapaa pääsy
jelmä 10€

Oh-

Soiva Ensemble: Margit Tuokko, sopraano, Jutta Holmberg, mezzosopraano, Ulla Raiskio, mezzosopraano, Joel Papinoja, piano, Jarno Lehtola, tenori, Sonja Leván, piano, Ilkka Teerijoki, klarinetti, Saija Lahtinen, harppu, Sari Aalto, alttoviulu, Qoro Quando johtajanaan Jori Männistö

Soiva Ensemble esittää The Music of Judith Weir

Opinnäytetekonsertti perjantaina

8.4.2016 klo 19:00

Helsingin Konservatorion konserttisali, Ruoholahdentori 6

"Meeting the composer" klo 18:00, juontaa Aarno Cronvall

Vapaa pääsy

Ohjelma 10€

Mesenaatti.me

Ohjelma/Program

Natural History (1998) 2. Singer Margit Tuokko, Joel Papinoja
(text Chuang-Tsu, 3rd century BCE transl. by A.C. Graham)

The Songs from the Exotic Jutta Holmberg, Joel Papinoja

1. Sevdalino, my little one (Serbian folksong)
2. In the lovely village of Nevesinje (from a Serbian epic)
3. The Romance of Count Arnaldos (Anonymous 15-16th century Spanish song)
4. The Song of a girl ravished away by the fairies in South Uist
(Scottish-Gaelic folksong)

Blackbirds and Thrushes Juha-Pekka Mitjonen, Joel Papinoja

King Harald's Saga Margit Tuokko

Väliaika/pause

Scotch Minstrelsy Jarno Lehtola, Sonja Lévan
(F.J. Child: English and Scottish Popular Ballads)

1. Bessie Bell and Mary Gray
2. Bonnie James Campbell
3. Lady Isobel and the Elf-Knight
4. The Gypsy Laddie
5. The Braes Of Yarrow

Really?

Ulla Raiskio, Ilkka Teerijoki, Saija Lahtinen, Sari Aalto

1. Incidents in Traffic (Johann Peter Hebel)
2. The Expansion of Porridge (Brothers Grimm)
3. What is Eternity? (Brothers Grimm)

a blue dream of the sky e.e.cummings

Qoro Quando, Jori Männistö, Margit Tuokko

Sana säveltäjästä

Judith Weir syntyi skotlantilaiseen perheeseen vuonna 1954, mutta kasvoi aikuiseksi lähellä Lontoota. Hän soitti oboeta, esiintyen Iso-Britannian Kansallisen Nuoris- orkesterin riveissä ja opiskeli koulu-päivinänsä sävellystä John Tavenerin johdolla. Myöhemmin hän siirtyi opiskelemaan Cambridgen yliopistoon, jossa hänen sävellyksen opettajana toimi Robin Holloway; vuonna 1975 hän osallistui Tanglewoodin kesäkursseille, jossa opiskeli sävellystä Gunther Schullerin johdolla. Tämän jälkeen hän vietti useita vuosia työskennellen kouluissa ja aikuiskasvatuksen parissa Etelä-Englannin maaseudulla siirtyäkseen myöhemmin takaisin Skotlantiin Glasgow'n yliopistoon sekä Skotlannin Kuninkaalliseen Musiikki ja Draama -korkeakouluun.

Näinä aikoina hän alkoi säveltämään oopperoita, (kuten King Harald's Saga, The Black Spider, A night at the Chinese Opera, The Vanishing Bridgeroom sekä Blond Eckbert), jotka ovat sittemmin saaneet useita esityksiä Englannissa, Saksassa, Itävallassa, Belgiassa ja USAssa.

Viimeisin ooppera Miss Fortune sai ensi-iltansa Bregenzin oopperafestivaaleilla 2011 ja esitettiin Covent Cardenin Kuninkaallisessa Oopperatalossa vuonna 2012. Tällä hetkellä hän toimii mm. Britannian kuningashuoneen nimikkosäveltäjänä sekä BBC Singersin nimikkosäveltäjänä.

www.judithweir.com

Natural History, osa 2: Laulaja

Silloin kun Tzeng -Tzun eli, hänen pukunsa oli riekaleina, hänen kasvonsa olivat laikukkaat, hänen kätensä olivat työstä kovettuneet. Hän ei sytyttänyt tulia, hänellä ei ollut takkia, hänen kyynärpäänsä näkyivät läpi repeytyneen kankaan, hänen kenkensä olivat puhki ja lintassa; mutta kun hän lauloi ylistystä Shangille!..

..Taivaiden Poika ei voinut häneen koskea; valtioiden herra ei voinut saada häntä ystäväkseen; äänensä sointi täytti taivaan ja maan, niin kuin kiven kelloista kajahtaa:
"Unohda keho, unohda voitto", hän lauloi.
"Löytääksesi täydellisyyden unohda sydämen laskelmoinnit".

The Songs from the Exotic (1987)

1."Sevdalino, pienokaiseni" (serbialainen kansanlaulu)

Sevdalino, pienokaiseni,
oletko vielä kotona, sydänpäpyseni?
Veit kaikki rahani,
Veit kaikki rahani:
Viisi tuhatta piastresia,
viisi tuhatta piastresia.
Anna vähän takaisin, sydänpäpyseni,
anna vähän takaisin,
jotta voisin ostaa yhden housun,
jotta voisin ostaa yhden housun....

2."Nevesinjen ihanassa kylässä" (serbialaisesta kansanrunoelmasta)

Nevesinjen ihanassa kylässä Herra Lujibovic kirjoittaa kirjeen ja lähettää sen Rocky Pivaan Herra Pivlyanahin käteen:

"Kuulkaapas Herra Pilyanahin, iskitte suoraan sydämeeni, kun tapoitte veljeni. Aih! Aih!

Tulkaa ulos, haastan teidät taisteluun!

Kolmesta paikasta saatte valita:

Kivinen Korita , Trusinan kukkula,

tai missä ikinä tiemme kohtaavat.

Jos ette rohkene taistella, lähetän teille kirjontakehyksen ja kehräpuun sekä rullan egyptiläistä lankaa kera puksipuisen värttinän; voitte kutoa minulle paidan ja pitsiesiliinan".

Kun kirje saavutti Ba-yan, hän ymmärsi sisällön:

hän tarttui mustepulloonsa ja kirjoitti herralle vastauksen.

3."Kreivi Arnaldosin romanssi"

(nimetön espanjalainen laulu 1400-1500-luvulta) on ainoa laulu, joka lauletaan alkuperäiskielellä. Se on myös kirjallisempi teksti, kuin muut.

Aavemaisessa tarinassa on kaikuja Lentävästä Hollantilaisesta.

Kellä voi olla niin hyvä onni merellä

kuin oli Kreivi Arnaldosilla juhannuspäivän aamuna!

Haukka ranteellaan kreivi oli lähdössä metsälle

Kun hän näki lähestyvän kaleerin yrittävän rantautua.

Sen purjeet olivat silkkiä ja vantit hienointa kumia

ja merimies, joka laivaa komensi,

lauoi laulua, joka tyynnytti meren ja tyynnytti tuulet,

joka syvällä uivat kalat sai nousemaan pintaan
ja ohilentävät linnut istumaan mastolle.

Sitten kreivi Arnaldos puhui, todellakin,
sinun pitää kuulla, mitä hän sanoi:
"Rukoilen Jumalan nimeen sinua, merimies,
paljasta nyt tämän laulusi salaisuus"
Merimies vastasi ja tämä on vastaus,
jonka hän antoi:
"Kerron lauluni salaisuuden vain niille,
jotka tulevat mukaani."

4. Laulu keijujen ryöstämästä tytöstä South-Uitissa

Pohjautuu gaelinkielisen lauluun, jota muotoiltu alkuperäisestä versiosta

Rakkaani, rakkaani, päästä minut kotiin äitini luo,
rakkaani, päästä minut kotiin, päästä minut kotiin;
Rakkaani, rakkaani, päästä minut kotiin,
niin kuin minut löysit; tulin kutsumaan karjan kotiin.
Kuulin yöllä, että rakkaani oli piiritetty;
kiipesin kukkulalle kuun valossa; rakkaani, rakkaani,
päästä minut kotiin, kuten minut löysit;
Tulin kutsumaan karjan kotiin.
Vaikka annoit minulle hevoset päitsissään,
vaikka annoit minulle karjan ja lampaita,
vaikka annoit minulle palvelijoita ja lakeijoita,
tuln kutsumaan karjan kotiin.

Rakkaani, rakkaani, päästä minut kotiin äitini luo;
rakkaani, rakkaani, päästä minut kotiin;

Rakkaani, rakkaani, päästä minut kotiin niin kuin minut löysit;
tulit kutsumaan karjan kotiin.

Blackbirds and Thrushes (2008)

Kun olin kävelyllä, kun alas puutarhaan äänettömästi harhailin,
kuulin nuoren neidon valittavan suureen ääneen, itkien;
Jimmy saa surmansa sodassa, pelkään mä.

Mustarastaat ja satakielet lauloivat vihreissä pensaissa;
Metsäkyyhkyt ja kiurut näyttivät surevan neidon puolesta;
Ja lauloivat tätä laulua hänen ympärillään:
Jimmy saa surmansa sodassa, pelkään mä.

Kun Jimmy palasi, arkku lipun peittämänä,
he laskivat hänen poloisen ruumiinsa kuolleen maan poveen.
Tyttö itki, olen hylätty, sydänparkani on särjetty,
olisiko näin jos ei olisi koskaan lähtenyt luotani.

King Harald´s Saga / Kuningas Haraldin taru (1979)

Perustuu Snorri Sturlusonin (1179- 1241) Heimskringla -tarustoon

Ensimmäinen näytös:

On vuosi 1066.

Oslon kuninkaallisessa palatsissa, Norjan kuningas Harald kertoo aiemmista voitoistaan taistelukentillä. Fanfaarien soidessa Tostigin jaarli saapuu kotiin Englannista. Tostig on petturi. Hän taivuttelee Haraldin hyökkäämään Englantiin.

Harald

Minä, Harald, kaikkivaltiaan Jumalan armosta, kaikkien pohjoisten maiden kuningas, mahtavin soturi, joka koskaan on pukenut ylleen panssaripaidan ja pidellyt teräväreunaista miekkaa, vahvin kuningas, joka koskaan on astellut pitkin laivan keulaa ja purjehtinut levotonta merta.

Armottomin taistelija, joka koskaan on tappanut eläviä ihmisiä.

Siinä kuin minun veljeni, siunattu ja pyhä mies Olavi sanoi: "Rakasta vihollisiasi", minä sanon: Revi heidän ruumiinsa jäsenet kappaleiksi, kunnes ne eivät enää aiheuta häiriötä.

Kun minä olin nuori, rosvoisin loputonta Venäjää, laivani kulkivat By-santin ohi, ruoskitin Sarasenin miehet Sisiliassa, tallasin Palestiinan pyhää maata. Molemmilla Jordanin rannoilla tunnettiin minun oikeuteni.; mihin vain meninkin, sanottiin: " Säilyköön hänen sielunsa Kristuksessa! "Joka puolella maapalloa oli minun nimeni pelätty; tällä nimellä minut tunnettiin: Harald Armoton. (Harald Hirmuinen)

Fanfaari

Terve Tostig, kerro kaikki, Tostig, kerro tarusi, salskea Tostig.
Pidä meidät totuudessa, houkuttele meitä valheellisella petkutuksella,
petkuta meidät transsiin, salskea, tyly Tostig.
Kerro meille kaikki, puhu, tervehdi!
salskea, terve, paljastava, puhu!
Salskea, lavertelija Tostig!

Tostig

Terve, Ota, Tapa, Voita, Purjehdi, Taistele, Mene, mene!

Toinen näytös

On keskiyö. Kuningas Harald on unessa. Hän uneksii olevansa Trondheimissa ja tapaavansa kuolleen veljensä, Pyhän Olavin, joka varoittaa häntä, että hänen retkensä Englantiin tulee olemaan kohtalokas. Kuningas Harald ei pelkää unia; hän hyppää vuoteestaan ja määrää laivastonsa suuntaamaan kohti Englantia. Laivat purjehtivat vuonosta avomerelle ja pois näkyvistä. Haraldin kaksi vaimoa hyvästelevät hänet.

Pyhä Olavi

Nuku Harald, nuku vaan,
pelkäänpä, että kuolema odottaa, kuulen susien ulvovan vuorilla.
Näen susien kidat punaisena verestä; näen mustien korppien,
haaskalintujen, lentävän länteen. Minä kuolin kotona, pyhä mies;
minun siunatulle muistolleni; luotettava sankari.

Harald

Lähtekää merelle, lähtekää merelle, purjehtikaa kauas yli meren.

Haraldin vaimot

Näkemiin, Harald, pidä varasi, Harald, Jumalan siunausta, Harald!

Kolmas näytös

Kuningas Haraldin armeija nousee maihin Scarboroughssa. Sanansaattaja paljastaa, että Englannin armeija havaittu lähellä odottamattoman suurena. Kaksi armeijaa taistelevat Yorkshiressa Stamfordin sillalla. Norjalaisia teurastetaan tuhansittain. Kuolleiden joukossa on myös kuningas Harald.

Norjan armeija

Me iloisina lähdemme Haraldin puolesta, maasta, josta me tulimme, alla hänen kuninkaallisen lippunsa, hänen rohkeutensa ja maineensa. Me iloisina taistelemme Haraldin puolesta, me rosvoamme ja varastamme, soturiemme voima on kuuluisa, rohkeutemme ja intomme myös.

Me iloisina tapamme Haraldin puolesta, teurastamme hänen vihollisensa.

Ensin me lyömme heidät maahan ja sitten me....

Sanansaattaja

Oi herra! Oi Harald! Tuon kohtalokkaita uutisia; armeijanne on turmion oma, aurinko on kirkas, mutta kohtalottaret mustia. Luulimme, ettemme kohta vaaraa, mutta kun lähestyimme Yorkin kaupunkia, näimme tomua, tomupilven, joka oli hevosten kavioiden nostattama;

ja niiden alapuolella komeiden kilpien ja valkoisten panssaripaitojen säihkeen, ja näimme, että se oli armeija, miesten armeija; ja heidän kiiltävät aseensa kimmelsivät niin kuin rikkoutuneen jään pelto.

Sotilas

Rinta rinnan armeijat taistelivat, olkapää olkapäätä vasten heidän miehensä hyökkäsivät; nuolien myrsky raivosi kuninkaan ympärillä; ja joka puolella panssaripaitojen ryminää, miekkojen kalinaa; miehiä juoksemassa ja kaatumassa; iskujen räsähdyksiä, kirkkaat aseet, lentäen, hakaten lihaa. Kirskuen, välkkyen, miesten värähtävien, potkien, täristen, paiskaten kirveitä, hengästyneinä he viiltävät, raapivat ja raastavat.

Ei tilaa liikkua, kompastuvia ja kaatuvia hevosia nostattaen ruumiiden sekamelskaa. He tuuppivat, pistivät ja kiskoivat ylös, sade iskee hyödyttämättä; johtajat eivät voi johtaa; heidän huudetut ohjeensa eivät kuulu repimisen ja jyrähdysten keskellä.

Nyt Harald, Norjan kuningas vihastui ja raivostui, juoksi paksumpaan ihmissolmuun, tapellen kaksin käsin, heiluttaen aseitaan päämääräämättömästi. Veri vuotaa, kouristusta ja hikoilua, huutoa, karjumista, katkaisua, sokeaa liikkumista.

Lähellä mutaan kaatuen uupunut mies huusi: "Turmio on pitänyt meitä pilkkanaan! Meitä on huiputettu! Haraldilla ei ollut mitään syytä tuoda joukkojaan länteen, olemme kaikki kuoleman omat!"

Sillä hetkellä, kuningas Harald sai iskun kurkkuunsa ja veti viimeisen kerran ilmaa, viimeisen henkäyksensä.

Epilogi

Takaisin Oslossa, ikivanha islantilainen viisas miettii Haraldin väkivaltaista loppua.

Islantilainen viisas

Olen nähnyt tämän kaiken ennenkin: laivat palaavat satamiin purkaen, ei eläviä miehiä, vaan ruumiita, naiset itkevät, lapset, jotka eivät koskaan tule tapaamaan isäänsä.

Se näyttää tapahtuvan usein ja aina sanotaan sama asia: "Koska niin moni kuoli, emme koskaan unohda", emmekä tee samaa virhettä; mutta he tekevät! Ja se tapahtuu taas.

Miksi Harald vaivautui?

Hänen olisi pitänyt jäädä kotiin ja tyytyä siihen.

Olisin voinut kertoa hänelle, että se päättyisi näin.

Scotch Minstrelsy (1982) "Skotlantilainen runoelma" on laulusarja, joka sisältää sovituksia viidestä (lyhennetystä) Skotlantilaisesta balladista, joiden aiheena ovat melkein yksinomaan väkivaltaiset tapahtumat, joita peilataan vasten Skotlannin kaunista maaseutumaisemaa. Ironinen tyyli, jolla runot ovat sovitettu musiikkiin, on säveltäjän valitsema tapa käsitellä tätä kontrastia.

1. Bessie Bell and Mary Gray / Bessie ja Mary

(Välttääkseen ruttotartuntaa Perthissä vuonna 1645, nämä kaksi naista rakensivat itselleen suojan River Almond-joen törmälle; mutta rutto levisi vääjäämättömästi myös tälle kaukaiselle seudulle ja he menehtyivät siihen.)

Bessie ja Mary Gray
kaksi kaunista likkaa,
majan laittoivat joen rantaan ,
ja oljet katon pintaan, Oi!

Ne peitti sen vihreillä vihvilöillä,
Ne peitti sen heinään ja kanervaan;
Tuli rutto vieraaksi joen törmään,
Vei likat varmaan kuolemaan.

22. Bonnie James Campbell/ Salskea James Campbell

Ylämailla, pitkin kauniin Tay-joen rantaa
Salskea James Campbell usein kannusti ratsuaan.
Hän satuloi, hän suitsi, ja korkealle nosti pään,
kotiin tuli kelpo hevonen, vaan ei koskaan hän.

Ulos astui vanha äitinsä itkien suurta
suruaan, ulos astui kaunis morsian, repien hiuksiaan.
"On niittyni vihreä, ei maissiani leikattu oo,
mutta salskeaa sulhastain saan turhaan vartoo.

Satuloituna ja suitsittuna ratsasti saappaissaan
Töyhtö kypärässään, miekka polvellaan
Näen tyhjän satulan, veren peittämän
Oi, kotiin tuli kelpo hevonen, vaan ei koskaan hän.

3. Lady Isobel and the Elf-Knight / Rouva Isobel ja Keijuritari

Kaunis Lady Isobel istui ommellen talossaan,
Siellä hän kuuli Keijuritarin puhaltavan torvellaan.
Jos tuon torven sais, joka noi puhaltaa
ja tuo Keijuritari nukkuis vasten rintaa.

Hädin tuskin oli lausunut sanat nuo,
kun Keijuritari hyppäsi ikkunasta neidon luo.
"Onpas omituista", sanoi Keijuritari
"Kun en torveain voinut soittaa, teiltä kutsu kävi".

"Mutta lähdettekö Greenwoodiin tuonne?
Vaikka ette matkaan halajais, teidät sinne saatan."
Ritari hyppäsi hevosen selkään, ja neito toisen,
ja yhdessä he ratsastivat metsään.

"Laskeudu ratsailta, oi kaunis neito", sanoi ritari
"olemme tulleet paikkaan, jossa olet kuoleva."
"Anna armoa, hyvä herra minulle,
että vielä kerran isäni ja äitini näkisin.

"Seitsemän kuninkaan tyttäret olen täällä
surmannut, ja sinusta kahdeksas saadaan."
"Voi istu hetkeksi, lepuuta päätäsi polviani vasten,
levätkäämme hetki ennen kuolemaani".

Mitä hellemin neito ritaria silitti, vaatimattomalla, salaisella
loitsullaan neito ritarin syvään uneen tuuditti.
Ritarin omalla miekan vyöllä niin neito lempeästi hänet sitoi

Ritarin omalla tikarilla niin lempeästi kuolemaan saattoi.

4. The Gypsy Laddie/Mustalaispoika

Mustalaiset tulivat hyvän herramme linnan porteille,
Ja Voi! kuinka he lauloivat ihanasti, Oi!
He lauloivat niin ihanasti ja täydesti,
että alas astui meidän kaunis rouvamme, Oi!

He antoivat rouvalle pähkinöitä ruskeita,
He antoivat inkivääriä hienointa.
Mustalaiset näkivät hänen hyvinvoivat kasvonsa,
ja langettivat loitsunsa.

"Mene ja ota minulta tämä hopeinen viitta ja tuo minulle kansan asu.
Aion unohtaa sukulaiseni ja ystäväni, ja seurata mustalaispoikaa."
Eilen illalla nukuin untuvavuoteella vihityn mieheni vieressä:
Tänä iltana petikumppanina tähdet, kuu ja taivas;
Ah! Mitä tahansa saattaa tapahtua!"
(Epilogi: Rouva lähtee mustalaisten mukaan, ja herra palaa..)

"Mene ja satuloi minulle musta ratsu, hän sanoi, raudikko ei ole tar-
peeksi nopea: Enkä aio syödä enkä juoda enkä nukkua, ennen kuin
olen kostanut rouvani kohtalon".
Siellä oli viisitoista uljasta mustalaista, he olivat tummia, Oi!
mutta he olivat komeita myös. Kaikki tullaan hirttämään puuhun ran-
gaistukseksi hyvän rouvamme kaappauksesta.

5. The Braes of Yarrow/ Yarrow ´n rinteet

Näin yöllä synkeää unta,

joka täytti sydämeni surusta:
Uneksin kiskovani vihreää kanervaa
rinteillä Yarrow´n.

Näin yöllä synkeää unta,
joka täytti sydämeni surusta:
Rakastettuni kotiin palasi vailla päätä
rinteillä Yarrow´n.

Oi lempeä tuuli, joka puhallat etelään,
missä rakastettuni laittautuu;
Tuo suukko hänen huuliltaan,
ja kerro, kuinka hän voikaan.

Really? (2002) / Ihanko totta?

1. Incidents in Traffic: Tapahtumia liikenteessä

Mies ratsasti aasin selässä kotiin ja hänen poikansa käveli vieressä. Ohikulkija sanoi: " Tämä ei ole oikein; sinun ei pitäisi ratsastaa ja laittaa poikaasi kävelemään; sinun jalkasi ovat vahvemmat kuin hänen." Niin mies nousi aasin selästä ja antoi poikansa ratsastaa.

Nyt toinen ohikulkija sanoi: "Tuo ei ole oikein, nuori mies, sinun ei pitäisi ratsastaa ja antaa isäsi kävellä; sinun jalkasi ovat nuoremmat kuin hänen.

Niin he molemmat istuivat aasin selkään ja ratsastivat jonkin matkaa.

Nyt kolmas ohikulkija sanoi:

"Mitä höpötystä tämä on? Kaksi miestä raihnaisen eläimen selässä!?"

"Minä pistän teitä kepillä ja pudotan molemmat aasin selästä!"

Silloin molemmat tulivat alas ja kaikki kolme kävelivät,
isä oikealla ja poika vasemmalla ja aasi heidän välissään.

Nyt neljäs ohikulkija saapui ja sanoi: " Mikä kolmikko!
Pitääkö teidän kaikkien väsyttää jalkanne kävelemällä?
Varmasti olisi helpompaa, jos yksi teistä lepuuttaisi jalkojaan? "

Niinpä isä satoi aasin etujalat yhteen ja poika satoi
aasin takajalat yhteen ja he löysivät tienposkesta tukevan oksan
ja laittoivat aasin oksalle roikkumaan,
nostivat oksan olkapäilleen ja kantoivat aasin kotiin.

Näin voi tapahtua, jos yrittää miellyttää kaikkia.

2.The Expansion of Porridge /Loputon puuro (Grimmin saduista)

Olipa kerran köyhä , mutta kiltti pikku tyttö,
joka asui äitinsä kanssa eikä heillä ollut mitään syötävää.
Niin tyttö meni metsään, missä hän tapasi
vanhan naisen, joka tiesi tytön ahdingon
ja antoi hänelle pikku kattilan;
Kun hän sanoi: " Keitä pikku kattila,
keitä" , se keitti maukasta puuroa ja kun hän sanoi:
"Lopeta , pikku kattila" se lakkasi keittämästä.
Tyttö vei pikku kattilan kotiin äidin luo ja
nyt heillä oli ruokaa nälkäänsä ja he söivät maukasta
puuroa niin usein , kuin halusivat.

Kerran , kun tyttö ei ollut kotona, äiti sanoi:

"Keitä, pikku kattila, keitä", ja se keitti ja äiti söi tyytyväisenä.

Sitten hän halusi kattilan lopettavan keittämisen, mutta ei muistanutkaan sanoja. Niinpä kattila jatkoi keittämistä, kunnes puuro kuohui yli ja kattila vain keitti, kunnes keittiö ja koko talo oli täynnä puuroa ja seuraava talo ja sitten koko katu, ikään kuin kattila olisi halunnut ruokkia koko maailman ja vallitsi suuri hätäännys, mutta kukaan ei tiennyt, miten kattilan saisi lopettamaan.

Viimein, kun vain yksi taloista oli enää jäljellä, tyttö tuli kotiin ja sanoi vain: "Lopeta, pikku kattila" ja se lopetti keittämisen.

Mutta sen, joka halusi palata takaisin kaupunkiin, piti syödä tiensä kotiin.

3.What is Eternity ? Mitä on Iäisyys? (Grimmin saduista)

Kuningas kysyi paimenpojalta:

"Kuinka monta pisaraa vettä on valtameressä?"

" Herra kuningas, patoa joet niin, ettei yksikään pisara valu mereen; sitten minä lasken meren pisarat."

"Nyt täytyy kysyä sinulta, kuinka monta tähteä on taivaalla?"

"Tuo valkoinen paperi ja laske sen pisteet:

taivaalla on niin monta tähteä kuin on pisteitä valkoisessa paperissa, mutta kukaan ei voi niitä nähdä. Laske ne itse, laske ne itse! "

Kuningas kysyi paimenpojalta:

"Kuinka monta sekuntia on iäisyydessä?"

" Pomeraniassa on timanttivuori, joka on kaksi mailia korkea, kaksi mailia leveä ja kaksi mailia syvä.

Joka sadas vuosi pieni lintu tulee ja teroittaa nokkansa vuoreen.

Sitten kun koko vuori on kulunut maan tasalle nokan teroittamisesta, silloin on iäisyyden ensimmäinen sekunti kulunut."

a blue true dream of sky/ e.e.cummings/sininen tosiuni taivaasta

kiitän sinua, Jumala ,eniten tästä ihmeellisimmästä päivästä:
vihriäisinä hypähtelevistä puiden hengistä ja
taivaan sinisestä tosiunesta ja kaikesta,

mikä on luonnollista ja ääretöntä, mikä on vain niin kyllä
(minä, joka olin kuollut, olen elävä taas tänään,
ja tämä on auringon syntymäpäivä, tämä on elämän
ja rakkauden ja siipien syntymän päivä:)
ja hilpeän suuren tapahtuman mittaamattoman maapallon
miten voisi maistaminen koskettaminen
kuuleminen näkeminen hengittäminen tai mikään
- nostettuna olemattomuudesta -
ihmisenä oleminen epäillä käsittämätöntä Sinua?

(nyt korvieni korvat heräävät ja silmieni silmät avataan)

Suomennokset Margit Tuokko

Mezzosopraano Jutta Holmberg on valmistunut Musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemian oopperakoulutuksesta vuonna 2006. Hän on konsertoinut kotimaan lisäksi Hong Kongissa, Itävallassa, Portugalissa, Virossa sekä Ranskassa; lied-resitaalein, orkesterien solistina sekä oopperaroleissa. Vuonna 2006 Suomen Wagner-seura myönsi hänelle Bayreuth –stipendin, vuonna 2004 hänet palkittiin erikoispalkinnolla Lappeenrannan valtakunnallisissa laulukilpailuissa ja vuonna 2002 hän ylsi Timo Mustakallio -laulukilpailun finaaliin.

Kesällä 2016 häntä kuullaan mm. Larinan roolissa oopp. Jevgeni Olegin sekä Pitskun kulttuurikirkossa toteutettavassa teoksessa "Veden varjo".

www.juttaholmberg.com

Baritoni Juha-Pekka Mitjonen valmistui Sibelius-Akatemian oopperakoulutuksesta musiikin maisteriksi kesäkuussa 2014. Tätä ennen hän opiskeli Metropolia Ammattikorkeakoulussa ja valmistui musiikkipedagogiksi (AMK) keväällä 2011. Mitjosen nykyinen opettaja on sopraano Miina-Liisa Värelä. Vuosien saatossa Mitjosta ovat opettaneet Erkki Rajamäki, Hannu Niemelä, Jaakko Kortekangas, Kai Valtonen ja Matti Pelo.

Mitjonen debytoi Kansallisoopperan päänäyttämöllä marraskuussa 2015 Shostakovitsin Nenä -oopperassa (roolit: talonmies, poliisi, herra). Kesäkuussa 2011 Mitjonen saavutti Keminmaassa Otto Vallenius -laulukilpailussa kolmannen palkinnon ja sai erikoispalkinnon parhaasta ooppera-aarian tulkinnasta.

Pianisti Joel Papinoja valmistui joulukuussa 2014 Sibelius-Akatemiasta musiikin maisteriksi erinomaisin arvosanoin professori Erik T. Tawaststjernan johdolla. Vuonna 2010-11 hän oli Erasmus-vaihto-oppi-laana Royal Irish Academy of Musicissa Dublinissa opettajinaan Thérèse Fahy ja John O'Connor.

Hän on osallistunut mm. Konstantin Boginon, Henri Sigfridssonin ja Alban Berg-kvartetin mestarikursseille. Vuonna 2006 Papinoja voitti Oulussa kansallisen Leevi Madetoja-pianokilpailun. Jyväskylän kansallisessa Ilmari Hannikainen-pianokilpailussa ja pohjoismaisessa Nyborgin pianokilpailuissa hän oli semifinalisti. Syksyllä 2012 hänet valittiin kansainväliseen Maj Lind-pianokilpailuun.

Trio Aksentin jäsenenä hän on saanut kilpailumenestystä koti- ja ulkomailloilla. Papinoja on esiintynyt solistina sekä kamari- ja orkesterimuusikkona mm. Kouvolan 1. pianotapahtumassa, Ritarihuoneen kamarikesässä, Kirpilän liedkonserttisarjassa, Irlannissa mm. Royal Irish Academy Symphony Orchestran ja Dublin Symphony Orchestran riveissä sekä Jugend Musiziert-kilpailussa Lontoossa ja Stuttgartissa, New Yorkissa ja Helsingin Juhlaviikoilla Susanna Mälkin johdolla sekä Canberrassa ja Melbournessa baritoni Juha Kotilaisen kanssa. Tällä hetkellä hän toimii Sibelius-Akatemian laulumusiikin osastolla säestäjän tuntiopettajana.

Tenori Jarno Lehtola tunnetaan monipuolisena laulajana ja muusikkona, jonka lyyrinen tenori soveltuu monenlaiseen ohjelmistoon renessanssista nykymusiikkiin. Hänen repertuaariinsa kuuluu useita operaroolia sekä laaja konserttiohjelmisto. Erityisen mielellään Lehtola esiintyy kamarimuusikkona sekä oman aikamme musiikin esittäjänä. Elokuussa 2015 hän esitti Oskar Hofströmin roolin Antti Auvisen elektroniikkaa edistyksellisesti hyödyntävässä Autuus-kamarioopperassa Helsingin Juhlaviikoilla. Hän on esiintynyt useiden orkesterien ja kuorojen solistina Suomessa sekä ulkomailloilla muun muassa Serbiassa, Kiinassa ja Japanissa. Lehtolalle myönnettiin erikoispalkinto Lappeenrannan laulukilpailussa vuonna 2016 sekä tunnustuspalkinto Kangasniemen laulukilpailussa vuonna 2015. Tulevista produutioista mainittakoon Joelin rooli Aikalisä-oopperan kantaesityksessä Suomen kansallisoopperassa huhtikuussa 2016.

Sonja Leván opiskelee pianonsoittoa Sibelius-Akatemiassa esittävän säveltaiteen koulutusohjelmassa Hui-Ying Liu-Tawaststjernan johdolla. Solistisen repertuaarin lisäksi hän työskentelee paljon laulajien kanssa ja on erittäin intohimoinen lied-musiikin ystävä.

Opiskelun ohella Sonja toimii pianonsoiton tuntiopettajana Helsingin Saksalaisessa Koulussa.

Mezzosopraano Ulla Raiskio on laulanut ooppera-, operetti- ja musikaalirooleja Suomen Kansallisoopperassa, alueoopperoissa, teattereissa ja festivaaleilla. Hän on profiloitunut etenkin uuden suomalaisen musiikin esittäjänä kantaesittämällä toistakymmentä suomalaista oopperaa (mm. Atso Almilan Isontaloon Antti, Kalevi Ahon Ennen kuin me kaikki olemme hukkuneet ja Uljas Pulkkinen Kekkonen) ja useita hänelle sävellettyjä laulusarjoja.

Lied-laulajana Raiskio on kehittänyt omaa liedtulkintaansa näyttämölliseen suuntaan ja etsinyt uusia keinoja rikkoa ja rikastaa konserttitalannetta. Lied-duo Ulla Raiskio – Jyrki Lähteenmäki sai työstään Pro Musica –säätien stipendin vuonna 2012.

Ulla Raiskio on laulanut oratoriosolistina suurimmat kirkolliset teokset eri puolilla Suomea.

Hän on levyttänyt Oulun Sinfoniaorkesterin ja Mikko Frankin kanssa Einojuhani Rautavaaran oopperan Auringon talo ja laulaa Lahti Sinfonian joululevyllä. DVD Ilkka Kuusiston monologioopperasta Nainen kuin jäätyneet samppanja ilmestyi vuonna 2011. Levytys Harri Ahmaksen oopperasta Käärmesormus ilmestyy keväällä 2016.

Ilkka Teerijoki on opiskellut klarinetin soittoa Suomessa Osmo Vänskän ja Reino Simolan johdolla sekä Hans Rudolf Stalderin johdolla Zürichissä ja John McCawn johdolla Lontoossa. Hän on myös osallistunut useille mestarikursseille opettajinaan mm Karl Leister, Alfred Prinz ja Rudolf Jettel.

Suoritettuaan erinomaisin arvosanoin diplomitutkintonsa Sibelius-Akatemiassa hän piti ensikonserttinsa vuonna 1982. Teerijoki on esiintynyt solistina ja kamarimuusikkona Suomessa, Skandinaviassa

ja Keski-Euroopassa ja toiminut free-lance muusikkona Radion sinfoniaorkesterissa, Helsingin kaupunginorkesterissa, Suomen Kansallisoopperan orkesterissa sekä monissa pienemmissä orkestereissa Suomessa.

Ilkka Teerijoki toimii tällä hetkellä klarinetinsoiton lehtorina Metropolia Ammattikorkeakoulussa, sekä tuntiopettajana Sibelius-Akatemiassa.

Sari Aalto (os. Kuula) opiskeli alttoviulunsoittoa Sibelius - Akatemiassa Veikko Kososen ja Helge Valtosen johdolla. Opintojaan hän jatkoi Detmoldissa Tibor Vargan sekä Kölnissä Rainer Moogin oppilaana. Diplomin hän suoritti Kölnin musiikkikorkeakoulussa vuonna 1986. Sari Aalto on toiminut avustajana Radion sinfoniaorkesterissa, Helsingin kaupunginorkesterissa ja Tapiola Sinfonietassa sekä soittanut kamariorkesteri Avanti! :ssa. Vuodesta 1989 lähtien Sari Aalto on toiminut Helsingin Konservatorion alttoviulunsoiton lehtorina. Lisäksi hän toimii kamarimusikkona eri yhtyeissä. Sisaruksista koostuva Kuulatrio on Sari Aallon vakituinen ja tärkein kamarimusiikkiyhtye.

Saija Lahtinen on valmistunut musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiasta v.2002 jossa hän opiskeli harpunsoittoa Marjatta Haahden johdolla. Hän on konsertoinut sekä solistina että kamarimusiikkikokoonpanoissa, opettanut harpunsoittoa ja toiminut avustajana maamme ammattiorkestereissa.

Tänä vuonna 15-vuotista uraansa juhlistava **Qoro Quando** on monipuolinen, muuntautuva, kansainvälisissä kilpailuissa mainetta niittänyt ja hyvällä asenteella taidetta luova kamarikuoro Vantaalta. Kuoroa johtaa legendaarinen Jori Männistö.

Tutustu tarkemmin: qoroquando.fi.

Kiitos konsertin mahdollistamisesta

Sopimus

Täten minä, allekirjoittanut konsertin artisti/yhdistys, suostun siihen, että DVD-tallennetta Soiva Ensemblen "The music of Judith Weir "- konsertista , joka pidetään 8.4.2016 , voidaan jakaa korvauksetta Mesenaatti.me rahoituskampanjaan osallistuneille, rajoitettusti, vastikkeena konsertin rahoittamiseen osallistumisesta.

Paikka ja päivä Nimi/yhteisö

